

INNOVATIE BEVEILIGINGS- EN ALARMERINGSKETEN

**Ketensamenwerking en cameratoezicht
als basis voor innovatie**

Handreiking voor regionale en landelijke opschaling

Centrum voor Innovatie en Veiligheid
www.hetciv.nl
versie 2.0 d.d. 28 maart 2007

Citeren met bronvermelding toegestaan

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ALGEMEEN	4
1.2	CENTRUM VOOR INNOVATIE EN VEILIGHEID	5
1.3	OPSCHALING	5
1.4	SCHEMATISCHE WEERGAVE VAN DE OPSCHALING	6
2	DE BEVEILIGINGS- EN ALARMERINGSKETEN.....	7
2.1	INNOVATIE VAN DE KETEN	7
2.2	UITGANGSPUNTEN VOOR INNOVATIE	7
2.3	MIGRATIEPADEN	8
2.4	HET BEVEILIGINGSCONCEPT IN BEELD	10
2.5	AANBEVELINGEN VOOR AANSLUITING	10
3	KETENSAMENWERKING	11
3.1	DEELNEMERS.....	11
3.2	SCHEMATISCHE WEERGAVE.....	12
3.3	KETENPARTNERS	13
3.3.1	<i>Particuliere alarmcentrales (PAC's)</i>	13
3.3.2	<i>Particuliere beveiligingsbedrijven</i>	13
3.3.3	<i>Ondernemers</i>	13
3.3.4	<i>De politie</i>	15
3.3.5	<i>Lokale overheden</i>	15
3.3.6	<i>Brandweer en ambulancezorg</i>	17
3.3.7	<i>Verzekeringsmaatschappijen</i>	17
4	CAMERATOEZICHT	18
4.1	ALGEMEEN	18
4.2	EEN CENTRALE VIDEO TOEZICHT RUIMTE	18
4.3	CENTRALE INCIDENTENREGISTRATIE.....	19
4.4	VERANTWOORDELIJKHEID.....	19
4.5	UITVOERINGSORGANISATIE.....	19
4.6	EEN ORGANISATIEMODEL	20
4.7	TWEE VORMEN VAN CAMERATOEZICHT	21
4.7.1	<i>Waarborgen functiescheiding</i>	21
4.7.2	<i>Randvoorwaarden</i>	21
4.8	OPLEIDINGSEISEN	22
5	REGELS VOOR CAMERATOEZICHT	23
5.1	WET- EN REGELGEVING	23
5.2	VERSCHILLENDE REGIEMS CAMERATOEZICHT	26
5.3	EEN DOELOMSCHRIJVING.....	27
6	SAMENWERKINGSPROTOCOLLEN	28
6.1	DOELOMSCHRIJVING CAMERATOEZICHT EN REGISTRATIE	28
6.2	SAMENWERKING MET PAC'S EN BEVEILIGINGSBEDRIJVEN	28
6.3	SAMENWERKING MET POLITIE	29
6.4	EEN RAAMPROTocol	30

7	TECHNIEK	31
7.1	RANDVOORWAARDEN TECHNIEK	31
7.2	BREEDBAND	32
7.3	ONTSLUITING MET GLASVEZEL	33
7.4	CAMERASYSTEMEN	33
8	INVESTERINGEN EN EXPLOITATIE	35
8.1	BEDRIJVENTERREINEN	35
8.2	WINKELCENTRA	36
8.3	KOSTEN CENTRALE VIDEO TOEZICHT RUIMTE	36
8.4	KOSTEN CAMERASYSTEMEN	37
8.5	EEN BUSINESS CASE VOOR BEDRIJVENTERREINEN	37
9	DE IMPLEMENTATIE	39
9.1	EEN IMPLEMENTATIESTRATEGIE	39
9.2	VAN ORIËNTATIE NAAR BESLUITVORMING	39
9.3	DE UITWERKING VAN CAMERATOEZICHT	40
9.4	DE UITVOERING VAN CAMERATOEZICHT	40
9.5	DE EVALUATIE VAN CAMERATOEZICHT	41
9.6	RISICOANALYSE	41
10	EVALUATIECRITERIA	42
10.1	AANPAK VAN DE EVALUATIE	42
10.2	EVALUATIECRITERIA TOEPASBAARHEID CONCEPT	42
10.3	EVALUATIECRITERIA KETENSAMENWERKING	43
10.4	EVALUATIECRITERIA ORGANISATIE	44
10.5	EVALUATIECRITERIA TECHNIEK	45

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De laatste jaren zetten criminaliteit en overlast het bedrijfsleven onder zware druk. Ondernemers steken veel geld in organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen om hun bedrijven en eigendommen te beveiligen.

Er zijn veel meer particuliere beveiligingsbedrijven gekomen die inspelen op de vraag naar veiligheid maar de kwaliteit van deze bedrijven blijft ver achter bij de groei. Zo komt het voor dat meerdere particuliere beveiligingsbedrijven en particuliere alarmcentrales (PAC's) actief zijn op dezelfde locaties zonder dat ze hun taken op elkaar afstemmen of samenwerken. Hun inzet blijkt vaak ondoelmatig doordat die niet is afgestemd op de aard en omvang van de veiligheidsproblematiek, maar gebaseerd is op een aantal 'ingekochte uren'. Die uren zijn afhankelijk van het bedrag dat de ondernemers op tafel willen leggen en staan niet in relatie met de veiligheidsproblematiek.

Daarbij is er geen sprake van vernieuwing in de beveiligingsbranche en het is ook niet mogelijk om de kwaliteit van de bedrijven goed vast te kunnen stellen.

In de praktijk blijkt dat de beveiliging volledig aan private partijen wordt overgelaten en dat de beveiligingsbranche in hoge mate de zaken zelf bepaalt. Omdat er geen centrale regie wordt gevoerd, is er geen sprake van samenwerking binnen de beveiligings- en alarmeringsketen. Er kan zelfs betwijfeld worden of er sprake is van een keten.

Inmiddels wordt op grote schaal geïnvesteerd in camerabeveiliging van gebouwen, goederen en personen. Doordat cameraplannen vaak gedomineerd worden door de commerciële belangen van leveranciers, worden er desinvesteringen gedaan en ontstaat wildgroei. Bijkomend nadeel is dat de privacybescherming van burgers in toenemende mate onder druk komt te staan omdat camerabewaking bijna altijd ook delen van de openbare weg omsluit.

Terwijl de gemeentelijke overheden onvoldoende regie voeren, heeft de politie haar prioriteiten verlegd. Zij is het sluitstuk geworden van een beveiligings- en alarmeringsketen, een keten waarbinnen de samenwerking ontbreekt.

Ondertussen worden wel aanvullende eisen aan de beveiligings- en alarmeringsketen gesteld. Een voorbeeld hiervan is de recente regelgeving rond alarmverificatie, waardoor het aantal valse alarmeringen moet worden teruggedrongen. Door dit soort eisen wordt het bedrijfsleven met extra kosten geconfronteerd, maar een regeling als deze levert geen bijdrage aan de verbetering van de totale keten.

De gemeente Utrecht heeft het initiatief genomen om de samenwerking in de beveiligings- en alarmeringsketen te verbeteren waar het gaat om gemeenschappelijk cameratoezicht. Dit toezicht wordt gehouden op bedrijventerreinen, in winkelcentra en op andere plaatsen zoals parkeergarages.

Cameratoezicht en ketensamenwerking vormen een goede basis voor vernieuwende ICT-toepassingen zoals kentekenherkenning, geluidsdetectie, patroonherkenning en gezichtsherkenning. In een centrale video toezicht ruimte worden 24 uur per dag camerabeelden live geobserveerd, opgeslagen en verwerkt. Met 'slimme' ICT wordt het ongestructureerde aanbod van camerabeelden geselecteerd zodat het zogenaamde observatiegat gedicht kan worden. Situaties die om aandacht vragen worden dan niet meer gemist.

Ook is het mogelijk om meer camerabeelden per werkplek te bekijken. Dat leidt tot kostenbesparingen.

Onder centrale regie van een dienstencentrum beveiliging wordt de ketensamenwerking beter georganiseerd en kunnen particuliere alarmcentrales en beveiligingsbedrijven de kwaliteit van hun

dienstverlening verbeteren. Tussen de centrale video toezicht ruimte en de gemeenschappelijke meldkamer is een directe beeldverbinding zodat (via 112) de politie goed in staat is haar prioriteiten te bepalen terwijl de inzet van de overige hulpdiensten beter kan worden gecoördineerd.

Relevant beeldmateriaal kan worden gebruikt voor opsporing en identificatie door de politie, beheer en onderhoud door gemeente en parkmanagement is ermee gebaat, terwijl ook brandonveilige situaties kunnen worden opgespoord.

Het bedrijfsleven blijkt bereid om de exploitatiekosten van het cameratoezicht te dragen. Er willen meer bedrijven aan deelnemen vanwege de verhoging van de kwaliteit en uitbreiding van de dienstverlening en daardoor is een sluitende exploitatie mogelijk.

Ook individuele bedrijven sluiten aan, waarbij systemen gekoppeld kunnen worden (bijvoorbeeld mobiliteit en gezondheidszorg). Het concept wordt uitgevoerd door publieke en private partijen die hun samenwerking in protocollen hebben geregeld. Er is sprake van een integrale aanpak met het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) als randvoorwaarde.

1.2 Centrum voor Innovatie en Veiligheid

In het voorjaar van 2005 is een landelijk seminar 'Innovatie en Veiligheid' gehouden in Utrecht. Daar is de conclusie getrokken dat het noodzakelijk is om de krachten te bundelen en in landelijk en Europees verband samen te werken. Daarvoor heeft de burgemeester van Utrecht het Centrum voor Innovatie en Veiligheid (CIV) in het leven geroepen.

Het CIV is een netwerkorganisatie met een makelaarsfunctie die zich als doel heeft gesteld om kennis over te dragen en samenwerking tussen partijen te stimuleren op het gebied van veiligheid, innovatie en technologie.

Kennis- en onderzoeksinstituten zoals TNO (Defensie en Veiligheid), De Hogeschool Utrecht, de Universiteit van Utrecht en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) nemen deel aan het CIV evenals de departementen van Binnenlandse Zaken en Economische Zaken. Ook met de brandweer, politie en gemeenten zoals Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Eindhoven wordt samengewerkt. Het CIV kan landelijk op een groeiend draagvlak rekenen. Er is inmiddels een begin gemaakt met internationale samenwerking. In augustus 2006 heeft de Belgische minister van Binnenlandse Zaken een werkbezoek gebracht met een delegatie van vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en de politie.

De partners in het CIV onderkennen het belang van nieuwe technologieën en de toepassing ervan op een breed terrein van veiligheid. Het bedrijfsleven wordt dan ook uitgenodigd om kennis en ervaring ten dienste te stellen van nieuwe ontwikkelingen. Er is een operationele omgeving beschikbaar om toepassingen in de praktijk verder te ontwikkelen en te demonstreren.

1.3 Opschaling

Het Utrechtse concept voor de innovatie van de beveiligings- en alarmeringsketen is in oktober 2006 door het kabinet aangewezen voor opschaling.

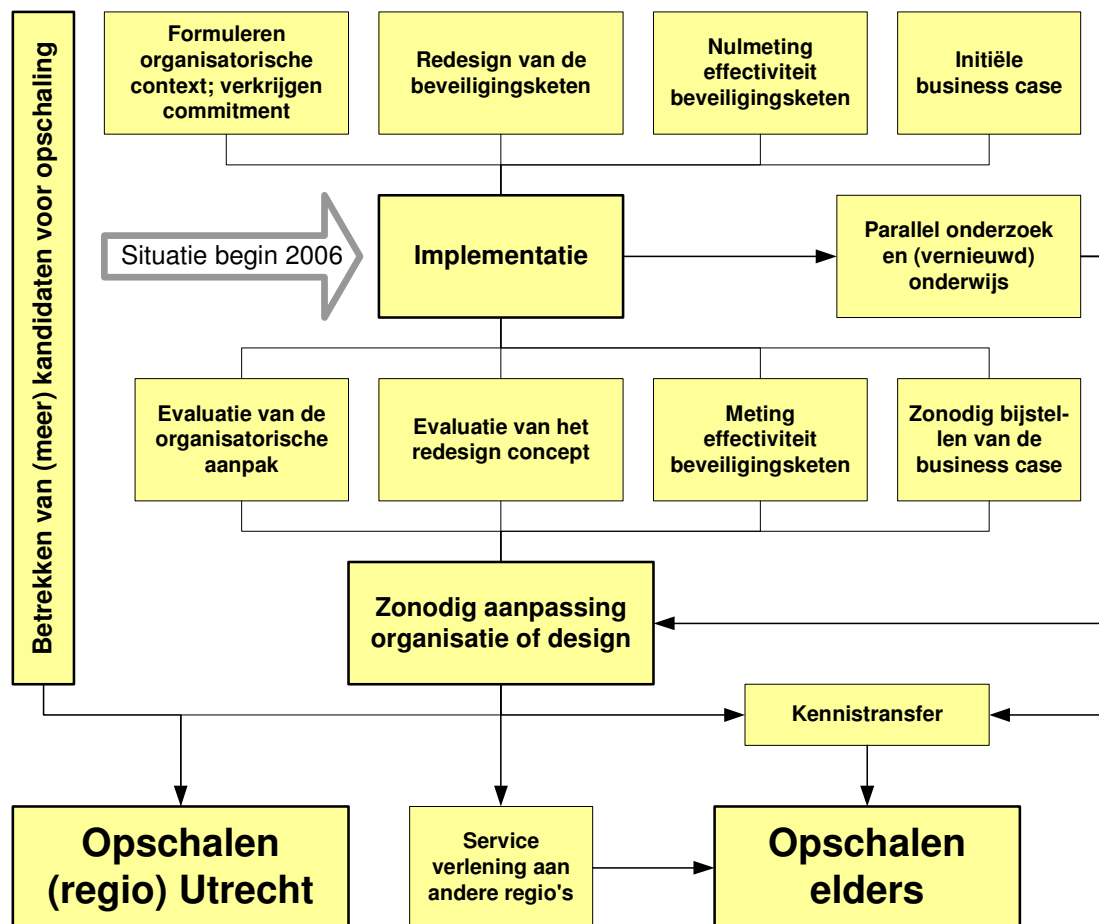
Het CIV wil ondersteuning bieden aan belangstellende partijen door kennis te bundelen en de toepassing van nieuwe technologieën te stimuleren. Het centrum streeft er verder naar om de concepten en toepassingen overdraagbaar te maken en een landelijk platform te bieden waar informatie toegankelijk is. Het CIV heeft opdracht en middelen gekregen om de concepten en toepassingen te verbreden en de regionale en landelijke opschaling te begeleiden.

In een voortdurende interactie met initiatieven elders kunnen knelpunten in de beveiligings- en alarmeringsketen worden opgelost.

Door het CIV is het volgende actieprogramma opgesteld:

1. Het documenteren van alle kennis en ervaringen voor regionale en landelijke opschaling.
2. Het inrichten van een omgeving voor demonstraties, onderzoek en experimenten.
3. Het inzichtelijk maken van knelpunten in de huidige wet- en regelgeving.
4. De uitwerking van de toegepaste businessmodellen.
5. De ontwikkelen van regionale en landelijke implementatiestrategieën.
6. De optimalisatie van video-observatie (observatiegat) met toepassing van innovatieve ICT.
7. De optimalisatie van toepassingen met sensoren, geluid en patroonherkenning.
8. De standaardisatie van de ketensamenwerking op basis van protocolafspraken.
9. De organisatie van opleiding en opstellen exameneisen voor cameraobservatie.
10. De ontwikkeling en verbetering van een managementsysteem voor incidenten.
11. Opschaling concept en de overige toepassingen.
12. Koppeling van systemen.

1.4 Schematische weergave van de opschaling

2 De beveiligings- en alarmeringsketen

2.1 Innovatie van de keten

Gemeenschappelijk cameratoezicht

Met gemeenschappelijk cameratoezicht en een centrale coördinatie kan de ketensamenwerking aanzienlijk worden verbeterd. Een video toezicht ruimte vormt het hart van dit nieuwe concept. Er worden 24 uur per dag camerabeelden live geobserveerd, opgeslagen en verwerkt. Door gebruik te maken van 'slimme technieken' kan een ongestructureerd aanbod van camerabeelden worden omgezet in relevant beeldmateriaal. Met behulp van een incidentenregistratiesysteem worden patronen geanalyseerd. Deze informatie wordt ter beschikking gesteld aan de ketenpartners.

Ketensamenwerking

Onder centrale regie wordt de ketensamenwerking gecoördineerd. Particuliere beveiligers kunnen efficiënter worden ingezet terwijl hun werkzaamheden direct kunnen worden ondersteund. De dienstverlening van particuliere alarmcentrales wordt kwalitatief verbeterd als bij alarmeringen gebruik wordt gemaakt van de gemeenschappelijk camerasystemen. De aansluiting van individuele bedrijven, de koppeling van systemen en het doorgeven van beeldmateriaal aan de politie maakt de ketensamenwerking compleet.

Innovatie en verbreding concepten

Tenslotte biedt gemeenschappelijk cameratoezicht en ketensamenwerking een goede basis voor innovatie en verbreding van de concepten. Met intelligente ICT, zoals geluids- en agressiedetectie, bewegingsdetectie en gezichtsherkenning, worden ongestructureerde camerabeelden omgezet in relevant beeldmateriaal. Ook kan verdere verdieping van het concept plaatsvinden op het gebied van beheer en onderhoud (parkmanagement), brandveiligheid (snuffelpalen), ondersteuning bij parkeerbeheer en calamiteiten.

2.2 Uitgangspunten voor innovatie

Voor innovatie van de beveiligings- en alarmeringsketen kunnen de volgende uitgangspunten worden gebruikt.

1. Een pro-actieve benadering.
2. Ketensamenwerking met een centrale regie.
3. Gemeenschappelijk cameratoezicht is onderdeel van een integrale aanpak en staat in een directe relatie tot de aard en omvang van de veiligheidsproblematiek.¹
4. Observatie van camerabeelden op een centrale plaats. Met innovatieve technieken kan het aanbod van ongestructureerde camerabeelden tot relevant beeldmateriaal worden bewerkt.
5. Een directe beeldverbinding met de gemeenschappelijke meldkamer van politie, brandweer en ambulancezorg.
6. Opname van incidenten en meldingen in een geautomatiseerd registratiesysteem.²
7. De gebruikers dragen de kosten van beheer, onderhoud en exploitatie van gemeenschappelijk cameratoezicht.

¹ Zie projecten Keurmerk Veilig Ondernemen

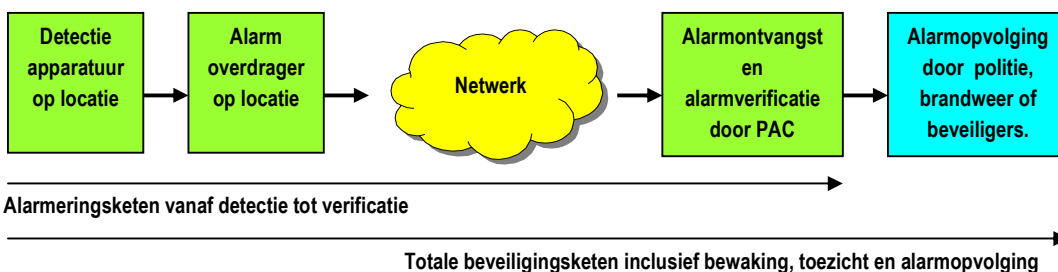
² Het CIV beschikt over een geautomatiseerd incidenten registratie systeem dat samen met de gemeente Eindhoven is ontwikkeld. Dit kan beschikbaar worden gesteld aan de opschalingspartners

2.3 Migratiepaden

Voor de verbetering van de ketensamenwerking staan verschillende migratietrajecten ter beschikking:

1. Handhaving en uitbreiding van de conventionele beveiligings- en alarmeringsketen:
Deze keten bestaat uit een inbraak- of branddetectie en -alarmering van politie, brandweer en overige hulpdiensten, particuliere beveiligingsbedrijven en/of sleutelhouders terwijl door particuliere beveiligingsbedrijven surveillance wordt uitgevoerd op bedrijventerreinen en in winkelgebieden.
Deze keten kan worden verbeterd door toepassing van IP (Internet Protocol) technieken en toevoeging van camerabeelden. Vraagbundeling en een goede onderlinge afstemming tussen PAC's en particuliere beveiligingsbedrijven blijkt in de praktijk echter niet van de grond te komen. Er kunnen dan ook slechts geringe verbeteringen tot stand worden gebracht die voornamelijk technisch van karakter zijn.

In Nederland zijn circa 400.000 alarmeringsketens actief om inbraak en brand te signaleren. Deze ketens hebben de onderstaande basisvorm en zijn aangesloten op particuliere alarmcentrales.

2. Innovatie van de alarmerings- en beveiligingsketen:
Innovatie is mogelijk door gemeenschappelijk cameratoezicht in een centrale video toezicht ruimte met gebruik van IP, breedbandtechnologie en ketensamenwerking onder een centrale regie.³ Dat vormt de basis voor verdere innovatie en het verbreden van de concepten en ICT-toepassingen zoals geluids- en agressiedetectie, bewegingsdetectie en gezichtsherkenning. Samenwerking met de particuliere alarmcentrales maakt het mogelijk om met gemeenschappelijk cameratoezicht de alarmverificatie te ondersteunen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Door middel van de registratie van meldingen en incidenten kunnen patronen herkenbaar worden waarna particuliere beveiligingsbedrijven ingezet kunnen worden.

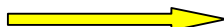
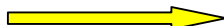
³ In Utrecht is een dienstencentrum beveiliging ingericht met een breed pakket aan dienstverlening op het gebied van beveiliging op het gebied van beveiliging. Dit aanbod beperkt zich niet uitsluitend tot de aanpak van criminaliteit en overlast.

Verskillende migratiepaden

1. Een relatief eenvoudig migratietraject met verbetering van de huidige beveiligings- en alarmeringsketen.
2. Een complex migratietraject met innovatieve ICT, 'slim' cameratoezicht en ketensamenwerking.

Huidige beveiligingsketen

- Reactief beveiligingsconcept
- Alarmverificatie op afstand is problematisch
- Inzet van particuliere beveiligers voor collectieve surveillance, sleutelbeheer, alarmopvolging, bedrijfsbewaking en sluitronden
- Gebruik van conventionele netwerken en technieken
- Huidige concept heeft onvoldoende meerwaarde om hogere participatiegraad te bereiken van ondernemers (free riders)
- Relatief lange doorlooptijden van detectie tot inzet politie
- Geen samenwerking tussen de ketenpartners
- Geen centrale coördinatie en afstemming in de beveiligingsketen mogelijk
- Huidige beveiligingsketen is een 'chaos' die wordt geleid door commerciële belangen terwijl regie en coördinatie totaal ontbreken

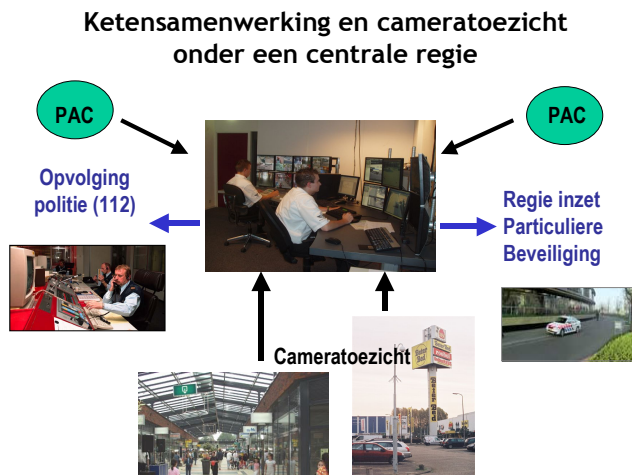
Verbetering huidige beveiligingsketen (1)

- Blijft een reactief beveiligingsconcept
- Toevoeging beeldmateriaal mogelijk
- IP- technieken beperkt mogelijk
- Verificatie blijft problematisch en vergt nieuwe investeringen bedrijfsleven
- Reactietijd politie afhankelijk van verificatiemogelijkheden
- Onderlinge concurrentie belemmert verbetering ketensamenwerking
- Uitbreiding van dienstverlening mogelijk maar tegen hoge kosten
- Regie in handen van private partijen
- Commerciële belangen leidend
- Uitbreiding toezicht naar publieke domein door particulieren niet mogelijk c.q. ongewenst
- Relatief eenvoudig migratietraject
- Huidige 'chaos' blijft in stand omdat centrale regie niet mogelijk is

Innovatie van huidige beveiligingsketen (2)

- Pro-actief beveiligingsconcept
- Gebruik van IP-technieken
- 'Slim' cameratoezicht om 'observatiegat' te dichten
- Alarmverificatie op afstand mogelijk
- Beelden direct naar politie-meldkamer
- '112' prioriteit op basis beeldmateriaal
- Reactietijd politie wordt aanzienlijk verkort
- Dienstencentrum beveiliging (PPS)
- Ketensamenwerking mogelijk door regie van 'neutrale' (overheids)partij
- Uitbreiding toezicht naar publieke domein mogelijk door regie lokale overheid

2.4 Het beveiligingsconcept in beeld

Onder centrale regie kan de inzet van particuliere beveiligingsbedrijven worden verbeterd terwijl surveillance kan worden uitgevoerd op basis van incidentenpatronen. De politie kan haar eigen prioriteiten bepalen mede op basis van het beschikbare beeldmateriaal. ICT toepassingen worden centraal geïmplementeerd zodat deze voor meer aangesloten gebieden beschikbaar zijn.

2.5 Aanbevelingen voor aansluiting

Gemeenschappelijk cameratoezicht en ketensamenwerking zijn onderdeel van een integrale aanpak van de veiligheidsproblematiek. Een pakket van maatregelen en publiek-private samenwerking zijn op hun beurt daarvan een onderdeel. Voor de aansluiting bij het concept kunnen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd.

1. Aan te sluiten gebieden en/of locaties voldoen aan de voorwaarden conform de handboeken Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) of hebben de publiek-private samenwerking op een vergelijkbare wijze voor langere periode geborgd.
2. De ketenpartners zijn bereid om samen te werken op basis van protocolafspraken.
3. De gebruikers dragen de exploitatiekosten van gemeenschappelijk cameratoezicht en de ketensamenwerking op grond van een sluitend exploitatiemodel.
4. Er zijn voldoende garanties zijn voor de continuïteit.
5. Er is een cameraplan vastgesteld dat tenminste voorziet in een minimum-scenario voor gemeenschappelijk cameratoezicht. Op bedrijventerreinen wordt voorzien in camera's op toegangswegen (kentekenregistratie en herkenning) en een aantal strategische posities. In winkelcentra en op overige locaties, zoals parkeergarages, zal maatwerk geleverd moeten worden in combinatie met ICT-toepassingen.

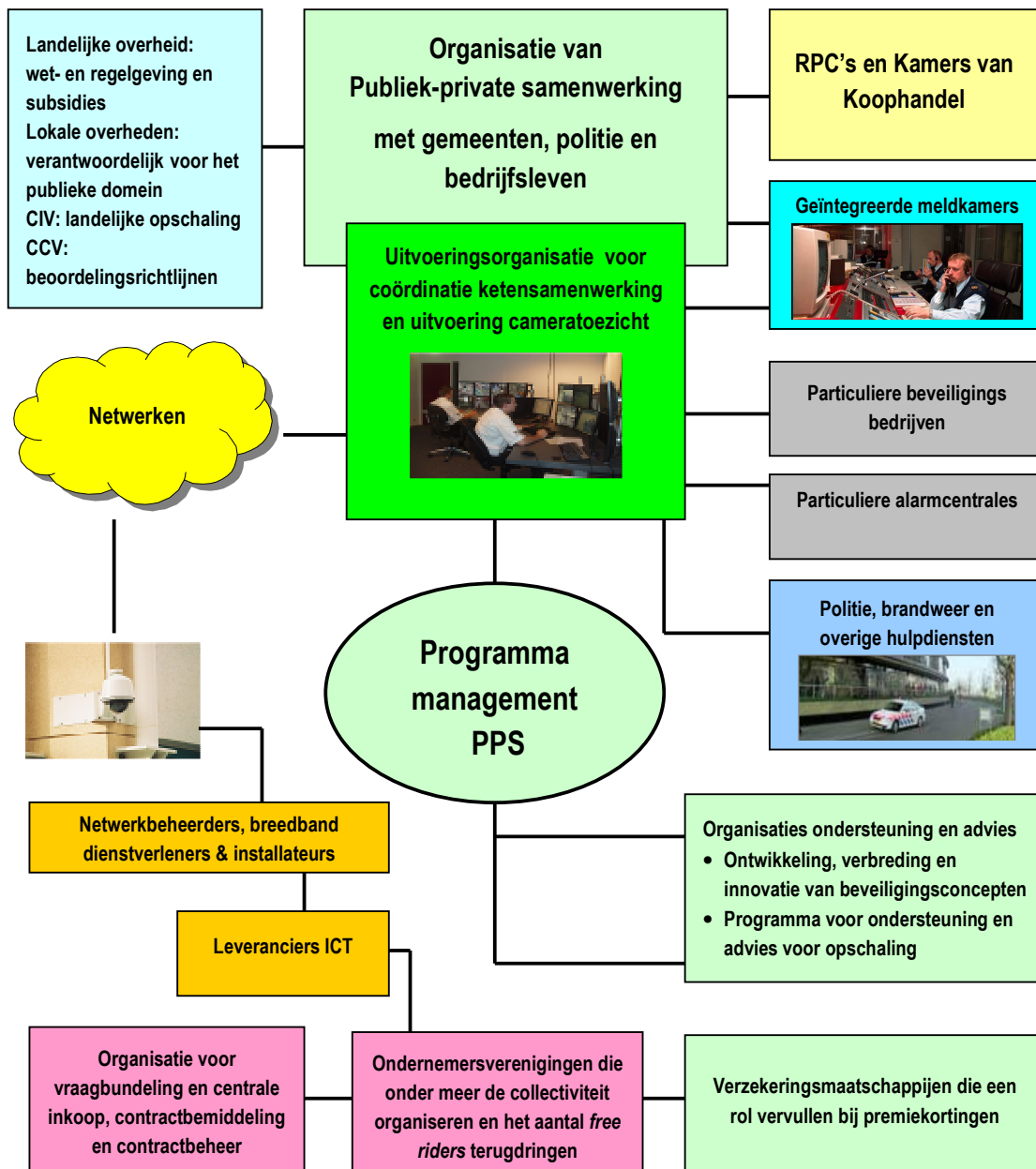
3 Ketensamenwerking

3.1 Deelnemers

De voornaamste deelnemers aan de innovatie van de beveiligings- en alarmeringsketen kunnen als volgt worden onderscheiden:

1. Centrum voor Innovatie en Veiligheid dat opdracht heeft gekregen van de landelijke overheid om het concept en de overige toepassingen te verbreden en op te schalen.
2. Lokale overheden die veiligheid als politieke prioriteit hebben geagendeerd en die bereid zijn om de regie te voeren over ketensamenwerking en de verantwoordelijkheid nemen voor gemeenschappelijk cameratoezicht en privacybescherming.
3. Lokale overheden als initiator van breedband-infrastructuur.
4. Een uitvoeringsorganisatie voor gemeenschappelijk cameratoezicht en de organisatie van de ketensamenwerking.
5. De ketenpartners zoals bedrijfsleven, politie, particuliere beveiligers en particuliere alarmcentrales, brandweer en overige hulpdiensten.
6. Partijen die namens het bedrijfsleven zorg dragen voor vraagbundeling, aanbesteding van collectieve veiligheidszorg, contractbemiddeling en contractbeheer.
7. Netwerkbeheerders en breedbanddienstverleners.
8. Installateurs en leveranciers van zowel conventionele als innovatieve ICT-technologie.
9. De Kamers van Koophandel die een rol hebben bij het informeren van het bedrijfsleven.
10. Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's) als initiators voor regionale veiligheidsprojecten.
11. Provinciale, landelijke en Europese overheden als (co)financiers.
12. Landelijke overheid belast met wet- en regelgeving.
13. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), belast met toezicht en handhaving privacywetgeving.
14. Programmamanagement publiek-private samenwerking (PPS) voor de coördinatie en afstemming van lokale en regionale veiligheidsinitiatieven.
15. Verzekeringsmaatschappijen die bereid zijn om premiekortingen te bieden aan bedrijfsleven dat deelneemt aan een integrale aanpak van de criminaliteit en overlast.
16. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) voor de ontwikkeling van kennis en samenhangende instrumenten om de sociale veiligheid te vergroten. Het CCV is verantwoordelijk voor de beoordelingsrichtlijnen cameratoezicht openbare orde en veiligheid.

3.2 Schematische weergave

3.3 Ketenpartners

Door innovatie van de beveiligings- en alarmeringsketen kan het rendement van de inspanningen aanzienlijk worden vergroot. In de praktijk blijkt dat gemeenschappelijk cameratoezicht met een goede ketensamenwerking tot zichtbare resultaten leidt. Op deze wijze kan de betrokkenheid van ondernemers worden vergroot en het aantal free riders (zelfstandig opererende ondernemers) worden teruggedrongen.

3.3.1 *Particuliere alarmcentrales (PAC's)*

Particuliere alarmcentrales ontvangen en verifiëren alarmmeldingen en werken veelal samen met een particulier beveiligingsbedrijf dat zorg draagt voor de alarmopvolging en alarmverificatie ter plaatse. Centralisten voeren hun werkzaamheden uit op basis van contracten en opvolgingsprocedures. De PAC's vormen een schakel tussen de detectie, de alarmoverdracht en alarmopvolging. Na verificatie van een inbraakmelding wordt de politie gewaarschuwd. Op grond van nieuwe wet- en regelgeving worden strengere eisen gesteld aan de alarmverificatie. Gemeenschappelijk cameratoezicht en een goede ketensamenwerking kunnen de kwaliteit van de alarmeringsketen aanzienlijk verbeteren.

3.3.2 *Particuliere beveiligingsbedrijven*

In het primaire proces van particuliere beveiligingsbedrijven kunnen verschillende processen worden onderscheiden zoals:

- De beveiliging 'achter het hek of voordeur' met bewaking van bedrijfspanden en goederen, alarmopvolging, brand- en sluitronden en 'key holding'.
- Beveiliging 'voor het hek of voordeur' zoals de gemeenschappelijke surveillance op bedrijventerreinen of delen ervan.

Er bestaat in toenemende mate twijfel over het effect van de surveillance die door particuliere beveiligingsbedrijven in opdracht van het bedrijfsleven worden uitgevoerd. De kosteneffectiviteit is laag en dat leidt tot ontevredenheid bij ondernemers en een toename van het aantal free riders. Dat heeft weer tot gevolg dat de kosten voor de (nog) aangesloten ondernemers stijgen waarna veelal besloten wordt om het aantal surveillance-uren te reduceren.

Het is een vicieuze cirkel die door veel ondernemers als frustrerend wordt ervaren. Het aantal surveillance-uren wordt vrijwel uitsluitend bepaald door de kosten terwijl verschillende beveiligingsbedrijven elkaar soms letterlijk 'in de wielen' rijden in hetzelfde gebied. De kortstondige en voorspelbare aanwezigheid van de beveiligers is ineffectief terwijl het overzicht geheel ontbreekt. Gemeenschappelijk cameratoezicht en een centrale regie kunnen hierin aanzienlijke verbetering brengen.

Sommige particuliere beveiligingsbedrijven combineren alarmopvolging met gemeenschappelijk toezicht hetgeen dikwijls leidt tot dubbele facturering en langdurige onttrekking van capaciteit aan het collectieve toezicht.

3.3.3 *Ondernemers*

In de praktijk blijkt dat de onderlinge samenwerking tussen ondernemers moeilijk te organiseren is. Free riders profiteren van de collectieve voorzieningen. Zij kunnen zich vaak niet vinden in de

verhouding tussen de individuele kosten en baten of zij schatten hun eigen risico relatief laag in: hebben een eigen vorm van beveiliging of zijn 24 uur per dag in bedrijf.

Ook zijn er ondernemers die aangeven het geld niet te hebben of het er niet voor over te hebben. Bovendien kan het 'freeriderschap' van anderen kan de eigen deelname in de weg staan.

Bovendien: een inbraak overkomt toch alleen mijn buurman?

In opdracht van het Ministerie van Justitie is onderzoek gedaan naar problematiek van free riders bij collectieve beveiligingsmaatregelen.⁴ Als mogelijke oplossingen kunnen worden genoemd:

1. *Een rechtvaardige kostenallocatie*

Er is aangetoond dat vrijwillige private bijdragen aan publieke goederen en diensten significant toeneemt als de gevraagde bijdrage positief wordt gewaardeerd.

2. *Verhogen van sociale druk*

Het directe aanspreken van betrokkenen op hun morele verplichtingen en het kweken van gemeenschapszin kan de vrijwillige bijdrage verhogen en free riders overhalen om alsnog bij te dragen.

3. *Overheidsvoorzieningen*

Om het probleem geheel uit te bannen, kunnen de gebiedsgerichte beveiligingsmaatregelen 'publiek' worden gemaakt. De overheid neemt de uitvoeringsplicht van de collectieve beveiligingsmaatregelen in een gebied op zich en financiert deze uit belastinginkomsten.

4. *Uitsluiten van voordelen*

Het verminderen van de baten voor free riders, bijvoorbeeld door uitsluiting van onderdelen van de dienstverlening en de hieraan verbonden voordelen⁵, verhoogt de noodzaak om deel te nemen en dringt het probleem terug.

5. *Contractuele overeenkomsten*

Bij de ontwikkeling van nieuwe terreinen of winkelgebieden kan het free-riderprobleem zo goed als geheel worden uitgebannen. De bijdragen van bedrijven (vastgoedeigenaren) kan dan worden verplicht met behulp van erfpacht- en huurcontracten. In bestaande gebieden blijkt dit moeilijker te realiseren. (Zie in dit verband de ontwikkelingen op het gebied van Bedrijfsgerichte Gebiedsverbetering.⁶)

In het Actieplan Veilig Ondernemen van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) is een project gedefinieerd dat zich richt op ondernemers die wel profiteren van gemeenschappelijke preventieve maatregelen maar er niet direct of indirect aan meebetalen. Bedrijfsleven en overheid streven er gezamenlijk naar dat bedrijventerreinen gevrijwaard worden van free riders.

⁴ Eindrapportage d.d. 9 november 2004, opgesteld door onderzoeksbureau Decisio BV in opdracht van het Ministerie van Justitie mede namens het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing.

⁵ Zie in dit verband de kortingen en restituties verzekeringspremies

⁶ Brief van Staatssecretaris van Economische Zaken C.E.G. van Gennip d.d. 9 februari 2007 aan de Voorzitter van de 2^e Kamer.

Dit streven kan naar verwachting worden gerealiseerd als er tevens verplichtende overheidsinstrumenten beschikbaar komen. Overheden kunnen de deelname van het bedrijfsleven wel stimuleren door zelf deel te nemen en bijvoorbeeld eigen parkeerterreinen, parkeergarages en overige locaties aan te sluiten op het gemeenschappelijke cameratoezicht. Dat leidt tot een reductie van de exploitatiekosten.

De voordelen van innovatie van de beveiligings- en alarmeringsketen kan de free riders er wellicht van overtuigen dat hun financiële deelneming voldoende resultaat op kan leveren. De ondernemers die deelnemen aan de beveiligingsinitiatieven kunnen in ieder geval kosten besparen op hun verzekeringspremies. Hierover zijn met verzekeringsmaatschappijen vergaande afspraken gemaakt.

De niet-betalende ondernemers kunnen daarentegen worden uitgesloten van de voordelen omdat:

- relevant beeldmateriaal uitsluitend beschikbaar wordt gesteld tegen betaling van de directe en indirecte kosten;
- bij criminaliteit en overlast alle kosten van vervolgacties, zoals de werkzaamheden van de video toezicht ruimte en de alarmopvolging door een particulier beveiligingsbedrijf, aan de betreffende ondernemers in rekening worden gebracht;
- reducties van verzekeringspremies uitsluitend ten goede komen aan betalende ondernemers en niet aan free riders.

3.3.4 De politie

“De Nederlandse politie heeft haar aandacht en prioriteiten verlegd. De traditionele oriëntatie op de gebiedsgebonden en fysieke leefomgeving heeft zich verplaatst naar sociale processen. Het aangrijpingspunt voor de politie ligt op de knooppunten van infrastructurele netwerken”.⁷

Gemeenschappelijk cameratoezicht levert voor de politie dan ook waardevolle informatie op waardoor zij haar werkprocessen beter kan sturen. Deze doelstelling kan alleen worden bereikt als beeldinformatie centraal bijeen wordt gebracht.

Omdat de politie het sluitstuk is geworden van de beveiligingsketen, is een goede samenwerking tussen alle ketenpartners essentieel. Op basis van samenwerkingsafspraken wordt relevant beeldmateriaal direct beschikbaar gesteld aan een gemeenschappelijke meldkamer van politie, brandweer en ambulancezorg (112 meldingen). De politie kan op deze wijze prioriteiten bepalen en bovendien over beeldmateriaal beschikken voor identificatie en opsporing.

3.3.5 Lokale overheden

De Burgemeester is verantwoordelijk is voor de handhaving van de openbare orde. Als plaatsing van camera's noodzakelijk wordt geacht, staan er verschillende vormen van cameratoezicht ter beschikking, afhankelijk van de doelstelling.

1. Cameratoezicht ter handhaving openbare orde op openbare plaatsen

Voor het cameratoezicht op openbare plaatsen ter handhaving van de openbare orde is een Raadsbesluit noodzakelijk. Daarin wordt de burgemeester de hiervoor noodzakelijke bevoegdheid verleend.

‘De eis van de noodzakelijkheid en daarmee samenhangende criteria voor proportionaliteit en subsidiariteit, verlangen dat periodiek moet worden beoordeeld of de doelstellingen van het cameratoezicht inmiddels gehaald zijn en in hoeverre er nog langer een noodzaak voor bestaat. Daarom geldt op grond van artikel 151c van de Gemeentewet dat de plaatsing van camera's altijd aan

⁷ Visienota ‘Politie in Ontwikkeling’ van de Raad van Hoofdcommissarissen d.d. 21 juni 2005

een bepaalde duur gekoppeld is. Mocht na het verstrijken van deze termijn het cameratoezicht nog steeds noodzakelijk worden geacht dan kan de periode worden verlengd⁸.

2. Cameratoezicht voor de beveiliging van eigendommen en personen

Het nieuwe artikel 151c van de Gemeentewet betreffende cameratoezicht op openbare plaatsen voorziet in een exclusieve regeling van cameratoezicht in het kader van de openbare orde. De beveiliging van particuliere of publieke eigendommen valt buiten de regeling.⁹ Wel blijft de lokale overheid verantwoordelijk voor het publieke domein.

Rol lokale overheid bij cameratoezicht		
1	Initiëren en ondersteunen	De Burgemeester initieert, vanuit zijn verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid, voorstellen en plaatst dit onderwerp hoog op de politieke agenda. De Gemeenteraad wordt betrokken bij de opinievorming en legitimeert de keuze voor cameratoezicht en bepaalt de doelstelling. (Gemeentewet, Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) en Wet Politierregisters (Wpr))
2	Verantwoordelijkheid van lokale overheden	Als er sprake is van de handhaving openbare orde op openbare plaatsen is een Raadsbesluit noodzakelijk. De Burgemeester is verantwoordelijk en de politie voert de operationele regie. (Gemeentewet 151c en Wpr) Cameratoezicht voor de beveiliging van publieke en private eigendommen en personen valt onder de Wbp. Actieve participatie en regie voor lokale overheid is gewenst om wildgroei te voorkomen en de privacybescherming in het publieke domein te waarborgen. Het wordt aanbevolen ook voor deze vorm van cameratoezicht de eindverantwoordelijkheid te beleggen bij de lokale overheid om een democratische controle mogelijk te maken. Dit standpunt wordt door het CBP onderschreven.
3	Afgifte vergunningen	B & W ondersteunen de ontwikkelingen door (snelle) afgifte van de noodzakelijke vergunningen bij aanleg van camerasystemen en infrastructuur.
4	Financiering	Gemeentebesturen maken beleidskeuzen m.b.t. veiligheid en verlenen hun actieve medewerking aan het verkrijgen van subsidies en/of reserveren eigen middelen om het veiligheidsbeleid vorm te kunnen geven. Dat kan onder meer door veiligheid te betrekken bij het opstellen van projectplannen en herstructurering. Naast private investeringen kan een beroep worden gedaan op subsidies zoals de regeling urgente bedrijfslocaties van het Ministerie van Economische Zaken, provinciale regelingen en Europese doeluitkeringen (cofinanciering).
5	Regie	De gemeenten voeren een integraal veiligheidsbeleid (KVO). Zij stimuleren en coördineren plaatselijke veiligheidsinitiatieven en voeren bij voorkeur de regie over de ketensamenwerking en het gemeenschappelijke cameratoezicht.

⁸ Handreiking Cameratoezicht uitgave 2006, veiligheid door samenwerking

⁹ Camera's in het publieke domein. Privacynormen voor het cameratoezicht op de openbare orde van het College Bescherming Persoonsgegevens, Den Haag, november 2004.

3.3.6 Brandweer en ambulancezorg

Een efficiënte inzet van de brandweer en de overige hulpdiensten kan worden bevorderd door het beschikbaar stellen van beeldmateriaal aan de gemeenschappelijke meldkamer. In het kader van de rampenbestrijding kan een brandweercommandant beschikken over alle relevante camerabeelden waardoor een goede coördinatie mogelijk is. Bovendien kunnen gemeenschappelijk cameratoezicht en ICT-toepassingen worden benut om brandalarmeringen te verifiëren. Dat kan het aantal uitrukken vanwege valse alarmeringen aanzienlijk beperken.

3.3.7 Verzekeringsmaatschappijen

Er zijn reeds afspraken gemaakt met verzekeringsmaatschappijen over kortingen op de jaarpremies en premierestituties onder de volgende voorwaarden:

1. Het bedrijventerrein is KVO-gecertificeerd.
2. Er is sprake van gemeenschappelijk cameratoezicht en ketensamenwerking onder een centrale regie.
3. Een beter beveiligingsconcept leidt tot hogere kortingen.

4 Cameratoezicht

4.1 Algemeen

Camera's zijn de 'ogen' op afstand en gemeenschappelijk cameratoezicht kan de beveiliging aanzienlijk verbeteren. Zonder centrale regie en een goede organisatie 'achter' het cameratoezicht zal het rendement echter beperkt blijven. Preventie zonder pakkans verliest al snel zijn waarde. Een goede ketensamenwerking blijft een randvoorwaarde voor het succes.

Actief cameratoezicht

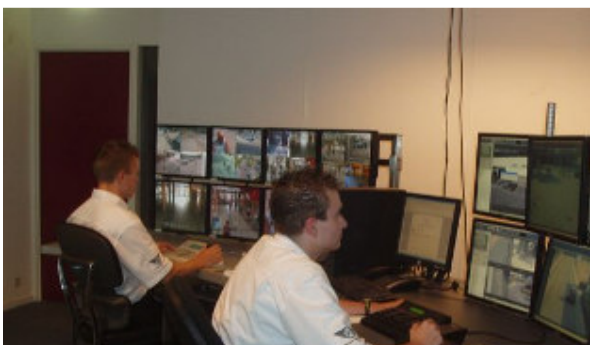
Cameratoezicht wordt op grote schaal toegepast. Veelal ontbreekt echter een visie op de wijze waarop dit moet worden georganiseerd. De uitkijkfunctie blijft vaak beperkt tot een paar uren van directe observatie en het achteraf opzoeken van relevante beelden. Camera's vangen echter geen 'boeven' en daarom verdwijnt al snel de preventieve werking ervan. Het voorkomen van criminaliteit en overlast blijft het werk van mensen, bij voorkeur in een goede samenwerking met elkaar.

Met gemeenschappelijk cameratoezicht en een centrale regie kan de ketensamenwerking worden verbeterd.

4.2 Een centrale video toezicht ruimte

De centrale video toezicht ruimte vormt het hart van het nieuwe concept. Hier worden 24 uur per dag camerabeelden live geobserveerd, opgeslagen en verwerkt. De ketensamenwerking wordt van hieruit georganiseerd. Waarnemingen van de cameraobservanten zijn bepalend voor vervolgacties van de ketenpartners. Een goede samenwerking tussen de video toezicht ruimte, particuliere alarmcentrales, beveiligingsbedrijven en de politie bespaart tijd en kosten en verhoogt de effectiviteit aanzienlijk.

De interactie tussen de video toezicht ruimte en de gemeenschappelijke meldkamer van politie, brandweer en ambulancezorg wordt bevorderd door een directe beeld- en telefoonverbinding. Op grond van het beschikbare beeldmateriaal kunnen de prioriteiten beter worden bepaald en een veilige inzet van hulpdiensten worden bevorderd.

Op grond van praktijkervaring mag vooralsnog worden aangenomen dat één observant minimaal 64 camera's kan observeren. Er dient rekening gehouden te worden met grote verschillen in werkbelasting per camera.

Hierbij zijn de gebruikte technieken, kennis en ervaring, locatie, cameradichtheid en ondersteunende ICT toepassingen mede bepalend.

In verband met de arbeidsomstandigheden zijn minimaal twee cameraobservanten noodzakelijk terwijl er eisen worden gesteld aan het meubilair.

Met een video-managementsysteem kunnen de camera's worden bestuurd terwijl de beelden zichtbaar worden gemaakt op de monitoren. Door het gebruik van ICT kan een ongestructureerd aanbod van camerabeelden worden omgezet in relevant beeldmateriaal zodat een cameraobservant in staat is om een groter aantal monitoren te bedienen. Vooralsnog wordt uitgegaan van circa 64 aansluitingen per meldtafel maar uitbreiding is mogelijk, afhankelijk van de aard van het object, de

cameradichtheid en de gebruikte technieken. Inmiddels blijkt in de praktijk een aanzienlijke verschil in werkbelasting per camera. Camera's die voorzien zijn van intelligentie, zoals bewegings- of geluidsdetectie en kentekenregistratie vragen vanzelfsprekend minder aandacht. Maar ook de locatie is bepalend voor de werkbelasting. In verband met wet- en regelgeving (Arbo-wet) is een minimale bezetting van de video toezicht ruimte door twee observanten noodzakelijk.

Goede arbeidsomstandigheden zoals verstelbare tafels, monitoren voor een totaaloverzicht en spotmonitoren zijn noodzakelijk om de cameraobservanten hun werk zo goed mogelijk te laten doen.

4.3 Centrale incidentenregistratie

De gemeente Eindhoven en Utrecht hebben op niet-commerciële basis een systeem voor incidentenregistratie ontwikkeld. Daarmee kunnen alle meldingen, incidenten en overige waarnemingen worden geregistreerd in een centrale database. De toegang kan worden verkregen via beveiligde internetaansluitingen en inlogcodes. De gegevens worden geanalyseerd en relevante informatie wordt beschikbaar gesteld aan de ketenpartners. De ketensamenwerking wordt hiermee gestimuleerd. Tevens kunnen, op basis van incidentenpatronen, particuliere beveiligingsbedrijven en de politie effectiever te werk gaan. Alle belanghebbende gemeenten en/of regio's kunnen aansluiten bij het registratiesysteem.

4.4 Verantwoordelijkheid

Het cameratoezicht voor de beveiliging van eigendommen bestrijkt veelal delen van publieke ruimte. Het private belang en de publiekrechtelijke taak gaan in deze situaties gelijk op. In een keuze voor een organisatievorm kunnen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- De verantwoordelijkheden van de lokale overheid voor het publieke domein zijn verankerd in de organisatie van het gemeenschappelijke cameratoezicht. Democratische controle wordt daardoor mogelijk gemaakt.
- Kapitaalgoederen (techniek en infrastructuur) worden losgekoppeld van het ondernemersrisico.
- Belangenverstremgeling wordt voorkomen.
- Verplichtingen tegenover subsidiegevers en/of investeerders worden gegarandeerd.
- Ongewenste vermenging tussen publieke en private middelen wordt voorkomen.
- Uitvoering wordt getoetst aan wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de beoordelingsrichtlijnen voor cameratoezicht, de Mededingingswet, de telecom-wetgeving en privacy-wetgeving).

4.5 Uitvoeringsorganisatie

Een uitvoeringsorganisatie draagt zorg voor de exploitatie, het beheer en onderhoud van het cameratoezicht zoals vermeld in de doelomschrijvingen en opgestelde samenwerkingsprotocollen. Het primaire proces¹⁰ bestaat uit een aantal activiteiten die kunnen worden geclusterd in:

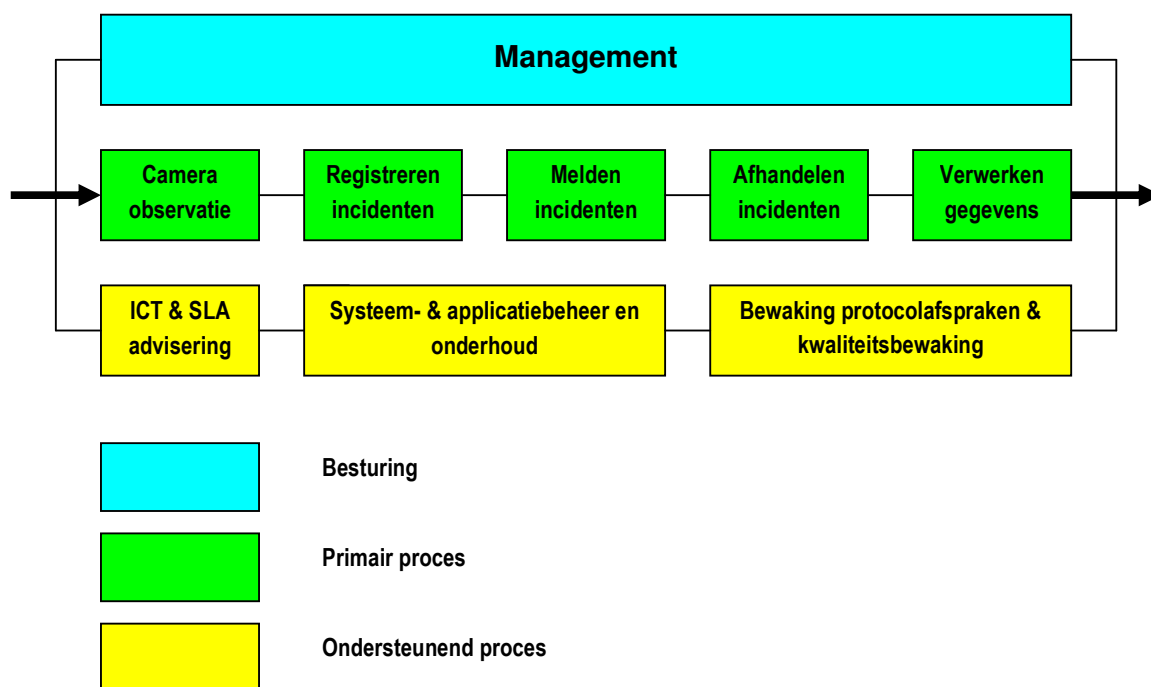
1. Cameraobservatie
2. Registratie van een incident
3. Melding van een incident aan derden
4. Afhandeling van een incident
5. Gegevensverwerking

¹⁰ Een gedetailleerde beschrijving van het primaire proces is als bijlage toegevoegd.

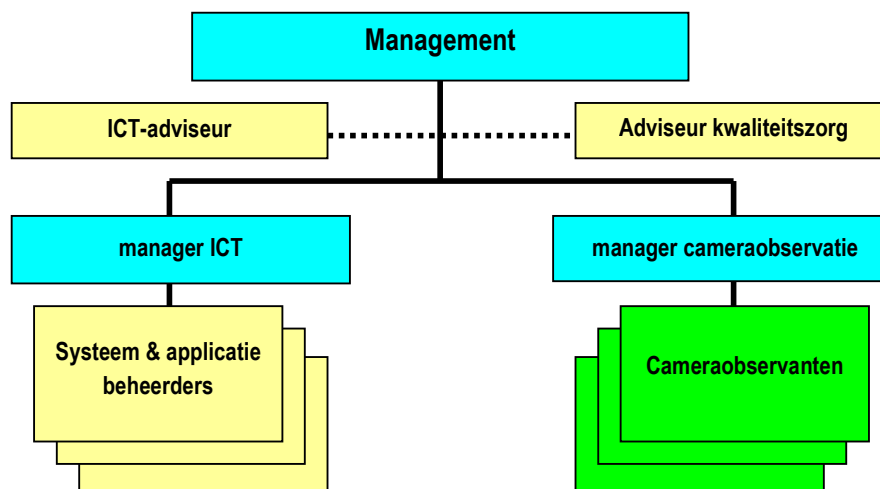
Het ondersteunende proces bestaat uit een aantal activiteiten die kunnen worden geclusterd in:

1. Systeem- en applicatiebeheer
2. Correctief en preventief onderhoud
3. ICT-advisering en bewaking van service overeenkomsten (SLA's)
4. Bewaking van de protocolafspraken met ketenpartners en kwaliteitsbewaking.

In de praktijk blijkt dat er veel capaciteit nodig is voor het ondersteunende proces. Niet alleen de techniek verdient veel aandacht, dat geldt ook voor het bewaken van de samenwerkingsprotocollen.

4.6 Een organisatiemodel

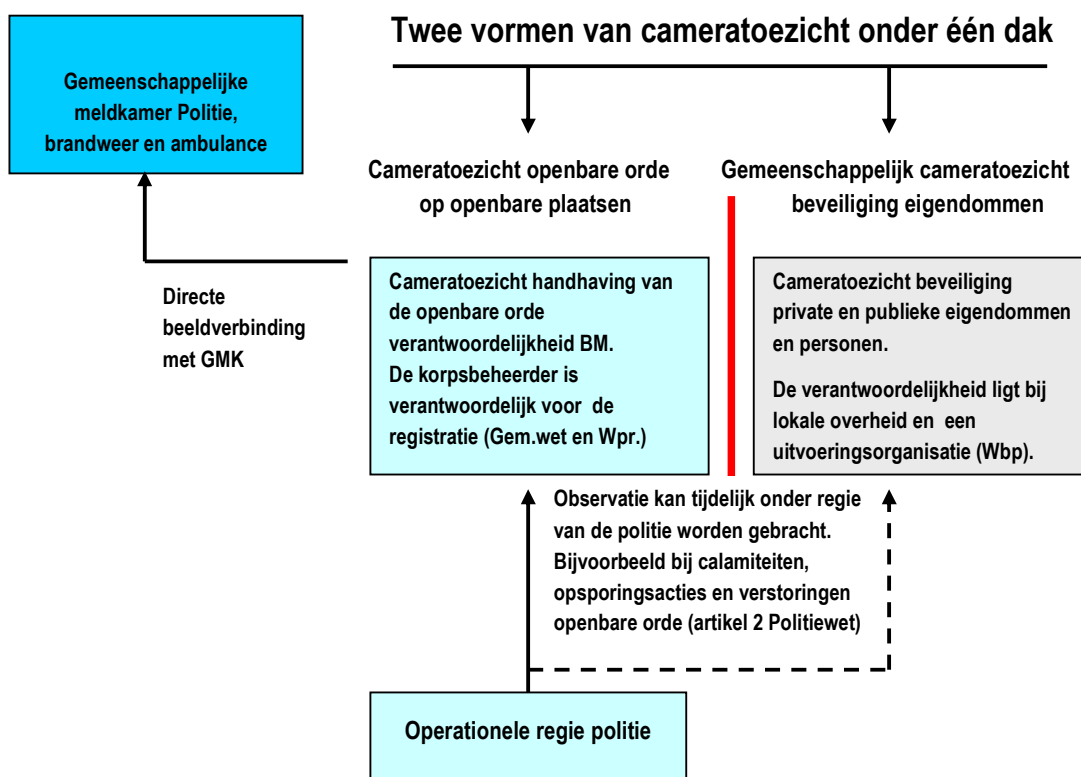
De functies in een centrale video toezicht ruimte (groeimodel)

4.7 Twee vormen van cameratoezicht

In de praktijk blijkt de behoefte te bestaan om cameratoezicht voor de handhaving van de openbare orde en de beveiliging van eigendommen te combineren en efficiency-voordelen te behalen. Een scheiding tussen de uitkijk- en opslagfunctie van de camera's is echter noodzakelijk. Uit de geldende wet- en regelgeving kan niet worden afgeleid in hoeverre deze scheiding fysiek moet worden doorgevoerd.

4.7.1 Waarborgen functiescheiding

In onderstaande figuur worden twee vormen van cameratoezicht onder één dak schematisch weergegeven. Samenwerking vereist daarom een sterke discipline om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de verschillende doelstellingen en conflicten ontstaan rond de privacybescherming.

4.7.2 Randvoorwaarden

Voor een combinatie van deze twee vormen van cameratoezicht kunnen een aantal randvoorwaarden worden geformuleerd die bedoeld zijn om de privacybescherming te regelen.

1. Gescheiden uitkijkfuncties waarbij de regie van de politie zich beperkt tot handhaving van de openbare orde op openbare plaatsen. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken op grond van de doelomschrijving en protocolafspraken.
2. Gescheiden opslagfuncties om de privacybescherming te garanderen (Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) en Gemeentewet).
3. Beschikbaarheid van duidelijke documentatie en voldoende toezicht op de naleving van de doelstellingen en protocollen.

4.8 Opleidingseisen

Aan de medewerkers die belast zijn met de observatie van camerabeelden dienen hoge eisen te worden gesteld met betrekking tot opleiding, ervaring en professionaliteit. Zij zijn immers verantwoordelijk voor de interpretatie van camerabeelden en het coördineren en afstemmen van de noodzakelijke vervolgacties.

De opleidingseisen die worden gesteld op grond van de Gemeentewet kunnen hierin als leidend worden beschouwd. Deze eisen zijn verplicht als de medewerkers tevens belast worden met cameratoezicht op openbare plaatsen voor de handhaving van de openbare orde. De Stichting Vakopleiding Particuliere Beveiliging (SVBP) neemt de examens af volgens de nieuwe beoordelingsrichtlijnen. Het Dienstencentrum Beveiliging van de gemeente Utrecht ondersteunt de opleiding van cameraobservanten als onderdeel van de landelijke opschalingsopdracht.

In verband met een goede observatie van een groot aantal camerabeelden zijn ondersteuning door ICT en goede werkprocedures noodzakelijk. Voldoende kennis van de doelomschrijvingen en samenwerkingsprotocollen is bij de uitvoering van het cameratoezicht van groot belang in verband met de privacybescherming van de burgers.

5 Regels voor cameratoezicht

5.1 Wet- en regelgeving

Cameratoezicht is een geautomatiseerde persoonsregistratie waarop privacyregels van toepassing zijn. De vraag is of er in beginsel een evenwicht bestaat tussen behoefte aan controle en registratie enerzijds en het respect voor de privacy van burgers anderzijds. Een ieder heeft, behoudens de bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Een soortgelijke bescherming van het privé leven wordt ook geboden door de Europese regelgeving. Privacy en cameratoezicht in de publieke ruimte staan dan ook op gespannen voet met elkaar.

Eenzijds is er een sterke behoefte om de persoonlijke levenssfeer optimaal te beschermen. Anderzijds: deze bescherming kan niet langer worden gegarandeerd als gevolg van de toenemende behoefte aan toezicht en veiligheid. De moderne technologie kent vrijwel geen beperkingen meer en de ontwikkelingen volgen elkaar zeer snel op. Omdat de wetgeving daarmee geen gelijke tred kan houden, bestaat er een voortdurend spanningsveld tussen de praktijk en de bestaande wet- en regelgeving.

De privacybescherming wordt geregeld op grond van de Gemeentewet, Wet Politierregisters (Wpr), de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) en het Wetboek van Strafrecht (verbod op heimelijk cameratoezicht) De vraag welke wet- en regelgeving voor cameratoezicht van toepassing is, wordt bepaald door het doel waarvoor het wordt toegepast.

1. Cameratoezicht kan worden uitgevoerd op openbare plaatsen ter handhaving van de openbare orde. Daarvoor is een raadsbesluit noodzakelijk waarin de burgemeester bevoegdheid wordt verleend. De aard en omvang van de criminaliteit en overlast rechtvaardigen de inbreuk op de privacy door middel van camera's. Omdat de plaatsing, gelet op de criteria van proportionaliteit en subsidiariteit, slechts tijdelijk kan zijn, vormt het beeldmateriaal een tijdelijk register zoals bedoeld in de Wet Politierregisters. De politie voert bij dit cameratoezicht de operationele regie.

'Het gemeentebestuur is hoofdverantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid en toezicht in de publieke ruimte. De besluitvorming over het plaatsen van camera's ten behoeve van het toezicht op openbare plaatsen dient dan ook plaats te vinden door het bestuur van de betrokken gemeente. De burgemeester is volgens artikel 172 van de Gemeentewet primair belast met de handhaving van de openbare orde. Omdat de toepassing van cameratoezicht diep kan ingrijpen op de persoonlijke levenssfeer, heeft de wetgever besloten om de toekenning van de bevoegdheid tot het plaatsen van camera's met democratische waarborgen te omleden. De gemeenteraad moet op grond van artikel 151c lid 12 van de Gemeentewet de burgemeester bij verordening deze bevoegdheid verlenen, waarbij de gemeenteraad kan bepalen tot welke openbare plaatsen en over welke periode de bevoegdheid tot cameratoezicht zich uitstrekt. Gelet op het doel van de wet, handhaving van de openbare orde, ligt het voor de hand om een nieuw artikel op te nemen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

De eis van de noodzakelijkheid en daarmee samenhangende criteria voor proportionaliteit en subsidiariteit verlangen dat periodiek moet worden beoordeeld of de doelstellingen van het cameratoezicht inmiddels gehaald zijn en in hoeverre er nog langer een noodzaak voor bestaat. Daarom geldt op grond van artikel 151c van de Gemeentewet dat de plaatsing van camera's altijd aan

een bepaalde duur gekoppeld is. Mocht na het verstrijken van deze termijn het cameratoezicht nog steeds noodzakelijk worden geacht dan kan de periode worden verlengd.¹¹

Op 19 december 2006 schrijft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties J.W. Remkes aan de Regiopolitie Limburg Noord het volgende: 'De op 1 januari 2006 in werking getreden Wet van 30 juni 2005 tot wijziging van de Gemeentewet en de Wet Politie registers in verband met de invoering van regels betreffende het gebruik van camera's ten behoeve van toezicht op openbare plaatsen, heeft uitsluitende betrekking op cameratoezicht door gemeentebesturen in het kader van de handhaving van de openbare orde, waaronder het algemene bestuurlijke voorkomen van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de openbare orde in het publieke domein of openbare plaats. Wat een openbare plaats in de zin van de Gemeentewet is, wordt bepaald door de definitie van een openbare plaats in artikel 151c en door wat de burgemeester aanwijst als een openbare plaats. Daarmee is de definitie uitbreidbaar als dat noodzakelijk is, maar ontstaat er tegelijkertijd een zeer ruime mogelijkheid dat begrip in te vullen. Het doel van het cameratoezicht is verbonden met de overheidstaak: het handhaven van de openbare orde.'

De wetgever gaat ervan uit dat de handhaving van de openbare orde een onderdeel van de politietoets is zoals bedoeld in artikel 2 van de Politiewet 1993. Een verzameling van camerabeelden die wordt vastgelegd met deze doelstelling, vormt een tijdelijk register in de zin van de Wet Politie registers. De beheerder van dit register is de korpsbeheerder van het regionale politiekorps. Verstrekking van de beelden uit de politie registers is slechts mogelijk indien de wetgever dit expliciet bij of krachtens de Wet Politie registers heeft vastgelegd. Er is hier sprake van een zogenaamd 'gesloten verstrekkingen regime'. De Gemeentewet voorziet in een exclusieve regeling van cameratoezicht in het kader van de openbare orde.

2. Cameratoezicht voor het beveiligen van particuliere en private eigendommen en personen heeft een ander karakter dan het cameratoezicht als bedoeld onder 1. Er is geen sprake van tijdelijkheid en hier is veelal sprake van publiek-private samenwerking. Het cameratoezicht dat als doel heeft om eigendommen en personen te beschermen omvat bijna altijd de bewaking van de openbare weg. Ten eerste omdat de camera's hier mede op gericht zijn maar ook omdat 'verdachte bewegingen' die gerelateerd kunnen worden aan de doelomschrijving van het cameratoezicht, gevolgd zullen worden tot op de openbare weg. Het een gerechtvaardigd belang voor de ondernemers om met behulp van cameratoezicht mee te kijken op de openbare weg. Het particuliere belang en de uitoefening van de publiekrechtelijke taak gaan in deze situatie gelijk op zonder dat zij met elkaar in conflict hoeven te komen. Wel zal de rol van de overheid in een dergelijk samenwerkingsverband in voldoende mate tot uitdrukking moeten komen. De overheid zal regie moeten blijven voeren in het publieke domein.

'Ook de particuliere eigenaar van een openbare plaats is bevoegd tot het aanbrengen van toezichtcamera's, bijvoorbeeld ter bescherming van de eigendommen of ter voorkomen van diefstal. Een van de randvoorwaarden waaraan dit cameratoezicht moet voldoen is dat de gebruiker bevoegd moet zijn op het terrein dat met de camera wordt bestreken. **Bij deze vorm van particulier cameratoezicht mag een deel van de openbare ruimte in beeld gebracht worden indien dit onvermijdelijk is.** De grens wordt overschreden indien particulieren de camera's voornamelijk richten op de direct aan het particuliere bezit grenzende openbare ruimte. Het gebruik van camera's die voornamelijk op de openbare weg gericht zijn en aldus een ruimer gebied bestrijken, in beginsel niet toelaatbaar.'¹²

¹¹ Handreiking Cameratoezicht uitgave 2006, veiligheid door samenwerking

¹² Bron Brief Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties J.W. Remkes d.d. 19 december 2006

Voor de beoordeling van de doelomschrijving en de juridische consequenties ervan zijn ook de volgende uitspraken van het College Bescherming Persoonsgegevens (CPB) nog van belang.

‘Gericht cameragebruik kan - ook in de ogen van de Registratiekamer - een waardevol onderdeel zijn van een breder pakket aan veiligheidsmaatregelen. Ongebreideld gebruik dient echter geen zinnig doel en vormt daarmee een ongerechtvaardigde aantasting van de privacy van de burgers. Maathouden is daarom noodzakelijk. Even cruciaal is het dat de overheid de regie blijft voeren in het publieke domein. Het belang van deze uitgangspunten wordt onderstreept door de technische ontwikkelingen. Verfijnde detectiesystemen kunnen ongewenst gedrag en gezochte burgers opsporen. Centrale meldkamers vergroten de slagvaardigheid van camerasystemen.’¹³

‘Bij bedrijventerreinen omsluit de beveiliging bijna altijd ook de bewaking van de openbare weg. De inbreuk op belangen en rechten van bezoekers speelt hier minder een rol dan in de ‘warmere buurten’. Dus is het gerechtvaardigd belang van de ondernemers op dit terrein al veel sterker om het toezicht op de openbare weg ‘mee te nemen’. Maar dit betekent niet dat de overheid daarmee haar bevoegdheid kwijtraakt. Het gerechtvaardigd privaat belang en de uitoefening van de publiekrechtelijke taak gaan in deze situaties gelijk op. In het algemeen geldt dat een grens tussen het publieke en private domein niet altijd scherp valt te trekken. In de kern behoudt dit onderscheid evenwel zijn waarde.’¹⁴

‘Uitbesteding van het bekijken van de beelden aan bijvoorbeeld een meldkamer van een particuliere beveiligingsorganisatie is mogelijk. Juist in situaties waarin sprake is van parallelle bevoegdheden van de overheid en bedrijven kan dit een oplossing zijn. Denk hierbij aan het toezicht op bedrijventerreinen. De verantwoordelijkheid van de overheid voor het toezicht in het publieke domein moet in zo’n samenwerkingsverband wel duidelijk tot uitdrukking komen.’¹⁵

¹³ Bron CBP (voorheen Registratiekamer)

¹⁴ *idem*

¹⁵ *Idem*

5.2 Verschillende regiems cameratoezicht

	Beveiliging van private en publieke eigendommen en personen (Wbp)	Handhaving van de openbare orde op openbare plaatsen (151c Gem. wet)
Doelstelling	Beveiliging van eigendommen en natuurlijke personen zoals werknemers, klanten en leveranciers; het ondersteunen van taken op het gebied van onderhoud, beheer en brandveiligheid.	Handhaving van de openbare orde en voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeentelijke samenleving.
Wetgeving	Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) en het verbod op heimelijk cameratoezicht. Melding bij CBP is voldoende. Wel kan het CBP ambtshalve onderzoek doen.	Gemeentewet 151c; de beoordelingsrichtlijnen van het Camerabesluit (nog niet van kracht terwijl getwijfeld mag worden of zij in deze vorm van kracht zullen worden; de Wet Politiregisters (WPR) en een Verordening van de Gemeenteraad.
Verantwoordelijkheid	Het is een gerechtvaardigd belang om binnen de kaders van de bovenstaande doelstelling de openbare weg mee te nemen in het toezicht. Aanbevolen wordt om de invoering van cameratoezicht te baseren op de aard en omvang van de veiligheidsproblematiek en het toezicht uit te voeren in publiek-private samenwerking. De verantwoordelijkheid van de overheid voor het toezicht in het publieke domein moet in zo'n samenwerkingsverband wel duidelijk tot uitdrukking komen.' De lokale overheid blijft verantwoordelijk voor het publieke domein.	De burgemeester is belast met de uitvoering van het besluit tot plaatsing van camera's. De duur van de plaatsing en de plaatsen worden door hem bepaald met in achtneming van de Verordening van de gemeenteraad. De periode waarin de beelden rechtstreeks worden bekeken wordt bepaald na voorafgaand overleg met het Openbaar Ministerie. De politie voert de operationele regie over het cameratoezicht. Regels van proportionaliteit en subsidiariteit dienen in acht te worden genomen.
Twee vorm van cameratoezicht in één centrale video toezicht ruimte (Wbp en artikel 151c Gem. Wet)	Alhoewel de techniek gedeeld kan worden, dient de uitkijk- en opslagfunctie 'fysiek' gescheiden te worden van het cameratoezicht dat valt onder artikel 151c van de Gemeentewet. Hieronder wordt verstaan gescheiden opslag van beeldmateriaal en observatie alsmede afzonderlijke procedures die passen binnen de verschillende doelomschrijvingen.	De uitkijk- en opslagfunctie dient 'fysiek' gescheiden te worden van de cameratoezicht waarop de Wbp van toepassing is. Op grond van hun verantwoordelijkheid i.c. artikel 2 van de Politiewet, kunnen burgemeester en politie de toezichtcamera's voor de beveiliging tijdelijk onder regie van de politie brengen, bijvoorbeeld bij calamiteiten en incidentele verstoringen van de openbare orde. De voorwaarden waaronder dienen te worden geregeld in een samenwerkingsprotocol.
Cameraobservatie	Observatie door particulieren onder voorwaarden (opleidingseisen) toegestaan. Verantwoordelijkheid voor het toezicht in de publieke ruimte blijft bij de lokale overheid.	Observatie door particulieren alleen toegestaan onder de operationele regie van de politie.

5.3 Een doelomschrijving

Doelstelling cameratoezicht

Gemeenschappelijk cameratoezicht op bedrijventerreinen en in winkelcentra is gericht op de beveiliging en bescherming van private en publieke eigendommen en natuurlijke personen; de beveiliging van de toegang tot gebouwen en terreinen; de bewaking van zaken die zich in gebouwen of op terreinen bevinden en het vastleggen van incidenten. Deze doelstelling kan verwezenlijkt worden door een intensieve samenwerking tussen de ketenpartners.

Omdat de camerabeelden soms informatie kan bevatten die van belang is voor politie, lokale overheden en hulpdiensten kunnen de volgende subdoelen worden geformuleerd:

1. Camerabeelden kunnen door de politie worden gebruikt voor de identificatie, opsporing en vervolging van verdachten van strafbare feiten op grond van artikel 2 van de Politiewet.
2. Camerabeelden die geen persoonsgegevens bevatten, kunnen worden gebruikt ter ondersteuning van een veilige en adequate inzet van de politie en hulpdiensten zoals ambulances en brandweer.
3. Camerabeelden die geen persoonsgegevens bevatten, kunnen worden gebruikt voor de vervulling van publiekrechtelijke taken van overheden zoals het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en brandveiligheid (parkmanagement).

Het opstellen van een doelomschrijving voor het cameratoezicht is vereist (Wbp). Voorafgaande aan de uitvoering van cameratoezicht moet melding worden gedaan bij het College Bescherming Persoonsgegevens. Het CBP kan ambtshalve onderzoek doen.

In de doelomschrijving voor cameratoezicht dienen de volgende onderwerpen te worden geregeld:

1. Aard en omvang van de criminaliteit om de noodzaak aan te kunnen tonen
2. Belang versus privacy
3. Noodzakelijkheid en selectiviteit
4. Doelstelling
5. Kenbaarheid
6. Verantwoordelijkheid en regie
7. Opslag en bewaartermijn beeldmateriaal
8. Verwerking beeldmateriaal
9. Beveiliging
10. Rechten van betrokkenen
11. Geheimhouding
12. Evaluatie

6 Samenwerkingsprotocollen

De basis voor een nieuw beveiligingsconcept is gebaseerd op gemeenschappelijk cameratoezicht en ketensamenwerking onder centrale regie. De verantwoordelijkheden en verplichtingen worden omschreven in een doelomschrijving cameratoezicht, een doelomschrijving voor de geautomatiseerde registratie van meldingen en incidenten, samenwerkingsprotocollen en opvolgingsprocedures. Er worden werkafspraken gemaakt tussen de partners zoals de politie, particuliere beveiligingsbedrijven, particuliere alarmcentrales, het bedrijfsleven en overige relevante ketenpartners.

6.1 Doelomschrijving cameratoezicht en registratie¹⁶

Het doel van het cameratoezicht is gericht op de beveiliging en bescherming van private en publieke eigendommen en personen. Deze vorm van toezicht bestaat in beginsel uit de bescherming van de veiligheid en gezondheid van een of meer natuurlijke personen; de beveiliging van de toegang tot gebouwen en terreinen; de bewaking van zaken die zich in gebouwen of op terreinen bevinden en het vastleggen van incidenten.

Opgeslagen camerabeelden vormen een geautomatiseerde persoonsregistratie die valt onder de Wbp.

Kenbaarheid van cameratoezicht is een vereiste voor de toelaatbaarheid van het gebruik ervan. Binnen de grenzen van de gebieden die vallen in het bereik van de camera's moeten burgers op een duidelijke wijze op het cameratoezicht worden geattendeerd.

Ook het geautomatiseerd vastleggen en verwerken van incidenten en meldingen met persoonsgegevens en overige persoonsgebonden informatie valt onder de Wbp. Het doel van een dergelijke registratie is om een beter inzicht te krijgen in incidentenpatronen en het eventueel gecontroleerd toegang verschaffen tot bedrijfslocaties. Onder incidenten en meldingen kunnen worden begrepen alle vormen van overlast, verdachte situaties, strafbare feiten, brandgevaarlijke situaties en achterstallig onderhoud en beheer.

6.2 Samenwerking met PAC's en beveiligingsbedrijven

Er kunnen twee hoofdprocessen worden onderscheiden¹⁷ in de samenwerking tussen de centrale video toezicht ruimte, een particuliere alarmcentrale en een particulier beveiligingsbedrijf:

1. Alarmopvolging en ondersteuning bij alarmverificatie:
Dit is een verzoek van een PAC aan de centrale video toezicht ruimte om te ondersteunen bij de alarmverificatie met gemeenschappelijk cameratoezicht. Indien gewenst kunnen camerabeelden beschikbaar worden gesteld.
2. Incidentenopvolging:
De centrale video toezicht ruimte verzoekt een particulier beveiligingsbedrijf om naar de plaats van een incident te gaan en de noodzakelijke maatregelen te nemen.

¹⁶ Een voorbeeld van een doelomschrijving is als bijlage aan deze rapportage toegevoegd.

¹⁷ Zie tevens schema van een raamprotocol in voorgaande paragraaf

Door een goede ketensamenwerking kan een alarmmelding beter worden geverifieerd en de reactietijd van de politie aanzienlijk worden verkort.

Met gemeenschappelijk cameratoezicht kunnen de werkzaamheden van een PAC en een particulier beveiligingsbedrijf kwalitatief worden verbeterd.

In de centrale video toezicht ruimte worden de informatiestromen gebundeld en de inzet van ketenpartners op elkaar afgestemd en voor zover mogelijk gecoördineerd. De centrale video toezicht ruimte neemt in dit proces het initiatief en is leidend. Zodra een verdachte situatie wordt geobserveerd, worden de ketenpartners geïnformeerd en verzocht om vervolgacties te ondernemen.

6.3 Samenwerking met politie

In een samenwerkingsprotocol tussen de centrale video toezicht ruimte en de meldkamer van de regionale politie dienen de volgende onderwerpen nader te worden geregeld:

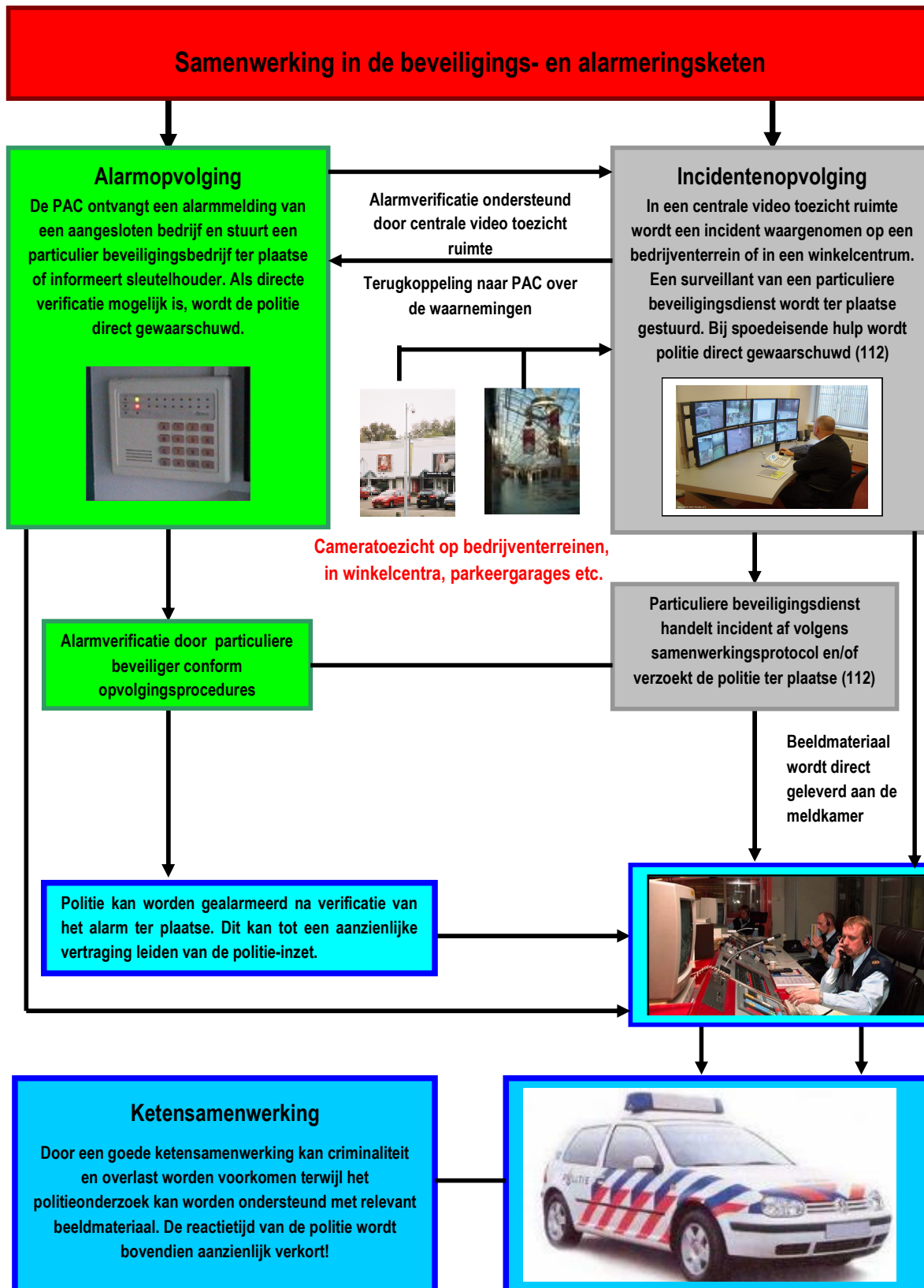
1. Meldingen met een verzoek om noodhulp waarin een directe fysieke politiereactie noodzakelijk is (112);
2. Meldingen met het verzoek om afhandeling van incidenten zonder spoedeisend karakter;
3. Het direct beschikbaar stellen van beeldmateriaal in die gevallen waarin sprake is van een verzoek om noodhulp (112 melding);
4. Het beschikbaar stellen van camerabeelden in die gevallen waarin deze door de politie kunnen worden gebruikt voor de identificatie, opsporing en vervolging van verdachten van strafbare feiten;
5. Het direct beschikbaar stellen van camerabeelden die kunnen worden gebruikt ter ondersteuning van een veilige en adequate inzet van de politie en hulpdiensten zoals ambulances en brandweer;
6. Het gebruik van de camerasystemen en overige technische hulpmiddelen op grond van artikel 2 van de Politiewet onder verantwoordelijkheid van de politie (bijvoorbeeld bij opsporing en verstoringen van de openbare orde);
7. Het gebruik van de camerasystemen en overige technische hulpmiddelen ten behoeve van rampenbestrijding.

Wanneer de medewerkers van de video toezicht ruimte tijdens de uitvoering van het cameratoezicht incidenten waarnemen waarbij een directe fysieke politiereactie noodzakelijk is, wordt een verzoek om noodhulp gedaan. Dit verzoek (112) wordt direct ondersteund met beeldmateriaal. Verzoeken om noodhulp betreffen incidentmeldingen waarbij sprake is van:

1. Een levensbedreigende situatie
2. Een dader/slachtofferconfrontatie
3. Gevaar voor escalatie
4. Hulpeloosheid
5. Afhankelijkheid van de politie

Er kunnen specifieke afspraken worden gemaakt met de politie als de lokale situatie daar aanleiding toe geeft.

6.4 Een Raamprotocol

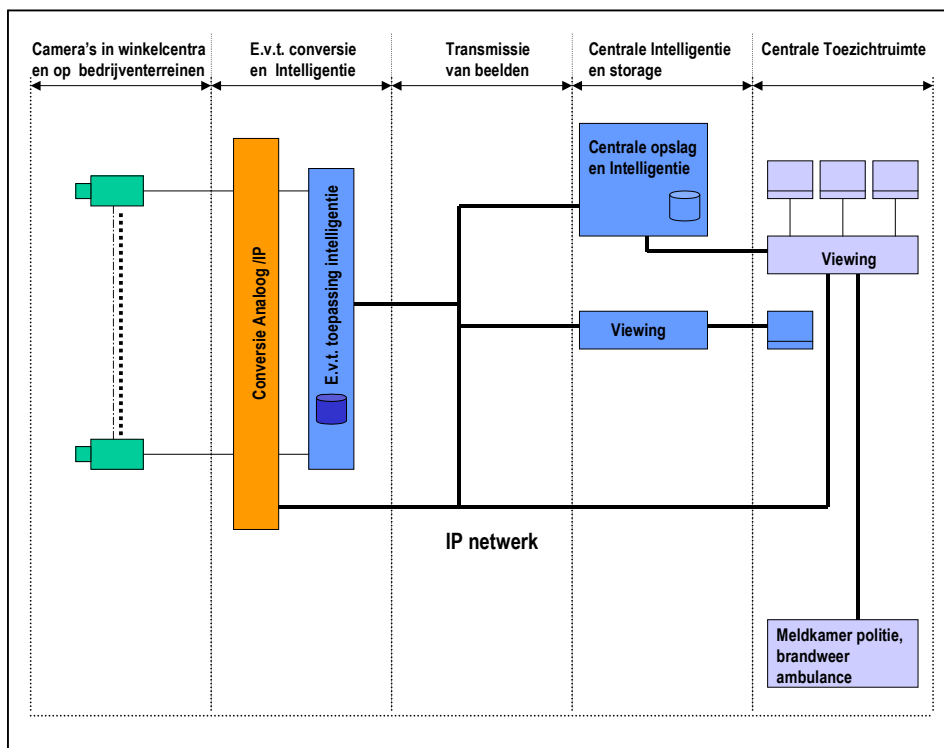

7 Techniek

7.1 Randvoorwaarden techniek

De uitgangspunten van het beveiligingsconcept kunnen technisch worden vertaald in een aantal randvoorwaarden voor systemen en netwerken:

1. Maximale flexibiliteit van het (breedband)netwerk
2. Optimale uitbreidingsmogelijkheden van functies tegen relatief lage kosten
3. Eenvoudige regionale opschalingsmogelijkheden van het concept tegen relatief lage kosten
4. Een centrale video toezicht ruimte wordt geplaatst in een netwerk zodat er uitwijkmogelijkheden bestaan bij calamiteiten en gebeurtenissen die tijdelijk of permanente huisvesting elders noodzakelijk maken
5. ICT-toepassingen, opslag en verwerking voor zover mogelijk centraal installeren
6. Digitale video-technieken en Internet Protocollen
7. Beeldmateriaal geschikt voor opsporingsdoeleinden en bewijslast
8. Open platform met eenvoudige systeemintegratie tegen relatief lage kosten
9. Merkonafhankelijkheid voor wat betreft de camera's en overige techniek.

Technische vertaling van het beveiligingsconcept

De voorwaarden die gesteld worden aan de infrastructuur maken breedband noodzakelijk. Gelet op het grote aantal aan te sluiten camera's ligt het gebruik van glasvezel voor de hand. Het is aan te bevelen om aan te sluiten bij gemeentelijke of regionale breedbandontwikkelingen omdat de kosten hiervan over het algemeen lager zullen zijn dan aansluiting bij commerciële marktpartijen.

7.2 Breedband

Breedbandige infrastructuur worden over het algemeen als essentiële factoren beschouwd voor economische groei en voor de kenniseconomie. Breedband betekent dat er continu verbinding beschikbaar is voor data verkeer. De beschrijving van breedband is soms functioneel van aard (streaming video) en soms van technische aard waarbij de capaciteit wordt uitgedrukt in transportsnelheden (Mbps)¹⁸.

Breedbandverbindingen zijn mogelijk via koperdraad, coaxkabel, glasvezel en ook draadloos. Voor het transport van camerabeelden is circa 4 Mbps per camerabeeld noodzakelijk om de beoogde doelstelling te kunnen bereiken. Voor massaal transport van camerabeelden is glasvezel noodzakelijk omdat de capaciteit daarmee enorm kan worden opgevoerd.

Een glasvezelnetwerk bestaat uit een passieve en een actieve infrastructuur. De passieve infrastructuur omvat het ingegraven stelsel van pvc-buizen met glasvezelkabels. Zolang er geen gebruik van wordt gemaakt, wordt dit glasvezel 'dark fibre' genoemd omdat er nog geen 'licht' door wordt gezonden.

Aan de passieve infrastructuur kunnen verschillende actieve componenten worden gekoppeld. Op een passieve infrastructuur kunnen meerdere dienstverleners gelijktijdig actieve componenten exploiteren. Voor de toezichthouder is het een vereiste dat de passieve infrastructuur 'open' en toegankelijk is voor meerdere dienstverleners om een monopoliepositie te voorkomen.¹⁹ Dat geldt vanzelfsprekend niet voor het glasvezelnetwerk dat bestemd is voor beveiligingsdoeleinden.

Soort verbinding	Snelheid	Toepassing
ADSL snel	8 Mbps	Internet + digitale televisie
Glasvezel	100/1000 Mbps	Alle toepassingen en zeer geschikt voor cameratoezicht

Investerings die noodzakelijk zijn voor de aanleg van een glasvezelnetwerk kunnen niet op korte termijn worden terugverdiend. Dat is geen probleem omdat die infrastructuur tientallen jaren mee kan gaan. Het bedrijfsleven kan zich echter niet veroorloven om te investeren in projecten die pas na tien jaar gaan renderen. Daarom kunnen gemeenten overwegen om samen met marktpartijen te investeren in een 'netwerkbedrijf'. Dat bedrijf legt een passieve glasvezelinfrastructuur aan en verhuurt capaciteit aan alle geïnteresseerde marktpartijen. Een overheidsbijdrage van circa 20% is veelal voldoende om andere investeerders over de brug te krijgen.²⁰

¹⁸ Digitale transportsnelheden worden uitgedrukt in 'bits per seconde'. Glasvezel werkt met het zenden van lichtsignalen aan/uit voor 0/1

¹⁹ Gemeenten in Glas van Berenschot januari 2005

²⁰ idem

7.3 Ontsluiting met glasvezel

Gemeentebesturen kunnen de aanleg van glasvezelkabels op verschillende manieren ondersteunen, zowel aan de vraagkant als aan de aanbodkant. De volgende mogelijkheden staan daarbij ter beschikking:²¹

1. Investeren
Samen met marktpartijen kunnen gemeenten investeren in de aanleg van een passief netwerk;
2. Garantieverstrekking
Samen met andere overheden (centraal of decentraal) kunnen gemeenten een garantiefonds oprichten waarmee private investeringen in breedband kunnen worden gestimuleerd;
3. Vraagbundeling
Gemeenten kunnen publieke en private partijen die behoefte hebben aan breedband, actief bijeen brengen met als doel marktpartijen te interesseren om voor deze specifieke doelgroep in breedband te investeren;
4. Stimulering
Gemeenten kunnen maatregelen nemen waardoor de kosten voor aanleg van een breedbandnetwerk dalen (slim graven) en de opbrengsten stijgen (bewustwording gebruikers);
5. Actieve bijdrage overheid
Gemeenten kunnen ook hun eigen vragen naar breedband bundelen en de aanleg mede bekostigen.

Breedbandontwikkelingen en de lokale ontsluiting van bedrijventerreinen of winkelcentra zijn een lokale keuze. Als er al een glasvezelnetwerk aanwezig is dan ligt aansluiting van de camerasystemen op dit netwerk voor de hand. Er is dan voldoende bandbreedte om het beveiligingsconcept integraal te kunnen uitvoeren. Mocht er (nog) geen sprake zijn van voldoende glasvezelkabels dan is een draadloze aansluiting van de camera's op een nabijgelegen glasvezelnetwerk een goed (tijdelijk) alternatief. Gemeentebesturen kunnen er voor kiezen om de 'business case' voor glasvezel sluitend te maken door samen met marktpartijen te investeren (PPS). Een actieve participatie door gemeenten draagt bij aan de economische stimulering van het bedrijfsleven en verbetert het vestigingsklimaat.

7.4 Camerasystemen

Voordat tot aanbesteding wordt overgegaan, is het noodzakelijk om met de betrokken partijen een cameraplan op te stellen. Een onafhankelijk advies daarbij is aan te bevelen omdat commerciële marktpartijen niet altijd dezelfde belangen hebben als de partijen die verantwoordelijk zijn voor de veiligheidszorg. Cameraplannen dienen deel uit te maken van een pakket van maatregelen die genomen worden in bijvoorbeeld KVO-projecten.

Invoering van cameratoezicht mag nooit tot de conclusie leiden dat hiermee kan worden volstaan. Ondernemers blijven altijd verantwoordelijk voor de beveiliging van hun bedrijf 'achter de

²¹ Gemeenten in Glas van Berenschot d.d. januari 2005

voordeur' door preventieve maatregelen, alarmeringsystemen, camerabewaking, sluitronden en eventueel aansluiting op een particuliere alarmcentrale.

In een cameraplan voor een bedrijventerrein kan een fasering worden aangebracht die afhankelijk is van de veiligheidsproblematiek, het draagvlak bij partijen en de kosten.

Cameraplannen staan in een directe relatie met de aard en omvang van de criminaliteit en overlast.

Een minimum-scenario bestaat uit camera's op toegangswegen van bedrijventerreinen en op strategische posities. Er kan gebruik worden gemaakt van kentekenregistratie en herkenning. Bovendien kan met camera's gecontroleerd toegang worden verschaft tot gebieden en objecten.

In winkelgebieden zal al snel behoefte bestaan aan een volledige dekking zodat bijvoorbeeld winkelsurveillance intensief kan worden ondersteund. Een dergelijk cameratoezicht maakt ook de koppeling mogelijk tussen burenuwaarschuwingssystemen.

Bij de invoering van het beveiligingsconcept kunnen bestaande camerasystemen eveneens worden aangesloten op een centrale video toezicht ruimte. De aansluiting van camerasystemen op een IP-netwerk is vrijwel altijd goedkoper dan aansluiting op een analoog netwerk. Bovendien kan opschaling van de concepten tegen lage kosten worden gerealiseerd.

Ook in winkelcentra maakt cameratoezicht deel uit van een integraal beveiligingsconcept. Een fasering van cameratoezicht in winkelcentra ligt minder voor de hand. Dat komt omdat weinig of geen effecten kunnen worden verwacht van camerabeveiliging die zich beperkt tot de toegangen van een winkelcentrum. Daarom zal een optimale dekking in het winkelcentrum moeten worden gerealiseerd.

Ook hier geldt dat cameratoezicht de winkeliers niet ontslaat van de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor preventiemaatregelen in de winkel.

In winkelcentra is winkelsurveillance, zowel in als buiten de winkels, een algemeen geaccepteerd toezichtmodel. Cameratoezicht is een goed hulpmiddel om de surveillanten te ondersteunen in hun toezichthoudende taak. Bovendien kunnen incidenten worden geregistreerd zodat de politie kan beschikken over camerabeelden die als bewijs voor opsporingsonderzoek gebruikt kunnen worden. Er wordt geëxperimenteerd met gezichtsherkenning als middel om 'veelplegers' en personen met een gebiedsontzegging tijdig te identificeren.

8 Investerings en exploitatie

8.1 Bedrijventerreinen

Als er op het bedrijventerrein reeds sprake is van collectieve beveiliging door een particulier beveiligingsbedrijf, kan de exploitatie van het cameratoezicht deels worden gefinancierd uit het collectieve budget. Na invoering van cameratoezicht kunnen het aantal surveillance-uren immers aanzienlijk worden gereduceerd. Als uitgangspunt kan hiervoor de zogenaamde 40% regel²² worden gehanteerd.

Op de bedrijventerreinen waar collectieve surveillance door een particulier beveiligingsbedrijf wordt uitgevoerd, dragen de deelnemende ondernemers verhoudingsgewijs bij op basis van het risico dat hun bedrijf loopt. Graadmeters hiervoor zijn onder meer de oppervlakte van het terrein, het bebouwde oppervlak, de waarde van inventaris, de branche, de attractieve waarde, het aantal personeelsleden, de aard van het bedrijfsgebouw en de gevelbreedte langs de openbare weg. Deze categorie-indeling varieert in kosten van circa € 1000 tot € 6000 per jaar per bedrijf.²³

Een kostenreductie van ca. 40% op de huidige collectieve uitgaven kan in veel gevallen voldoende middelen opleveren om de exploitatie van cameratoezicht te kunnen financieren. Zeker als het aantal free riders kan worden teruggedrongen.

In de exploitatiekosten worden de kosten van beheer, onderhoud en camera observatie worden opgenomen.

De exploitatiekosten kunnen worden toegerekend aan het aantal camera's. Dat leidt tot een transparante kostenverdeling voor de gebruikers met als bijkomend voordeel dat de plaatsing van extra camera's veel selectiever plaats zal vinden. Omdat de toerekening per camera niet altijd recht doet aan de feitelijke werkdruk, zal in de praktijk een 'verfijning' plaats dienen te vinden op basis van empirische gegevens.

De werkdruk per camera op bedrijventerreinen is relatief laag omdat op bedrijventerreinen weinig bewegingen zijn in de nachtelijke uren. Daarom is het gebruik van geluids- of bewegingsdetectie een goed hulpmiddel om de aandacht van cameraobservanten te vestigen op situaties die mogelijk verdacht zijn. Rekening dient te worden gehouden met exploitatiekosten die variëren van € 6.000 tot € 8.000 per camera exclusief afschrijving. Dit bedrag is mede afhankelijk van het aantal aangesloten camera's.

Zoals eerder vermeld, kunnen circa 64 camera's door één medewerker worden geobserveerd mits er deels gebruik wordt gemaakt van ondersteunende ICT. Hier ligt tevens het 'break even point'. Bij meer aansluitingen zal de techniek, het meubilair en de personele capaciteit moeten worden uitgebreid.

²² Deze 40% regel is ontwikkeld in op de bedrijventerreinen in de gemeente Utrecht en in de praktijk beproefd.

²³ Deze regeling is onlangs aangepast.

8.2 Winkelcentra

In winkelcentra wordt vaak gesurveilleerd door een particulier beveiligingsbedrijf terwijl grootwinkelbedrijven soms beschikken over winkelsurveillanten. Per winkelcentrum kan worden onderzocht of samenwerking tussen collectieve surveillance en winkelsurveillance mogelijk is.

Omdat de (winkel)surveillanten gericht kunnen worden ingezet aan de hand van camerabeelden, valt ook hier te overwegen om de personele kosten te reduceren. In de praktijk blijken eigenaren het belang in te zien van een 'veilig' winkelcentrum en zijn veelal bereid om een deel van de investeringen en exploitatiekosten van cameratoezicht voor hun rekening te nemen.

Overigens hebben veel winkelcentra reeds cameratoezicht waarvan de kosten (deels) in de servicekosten worden omgeslagen. Rekening dient te worden gehouden met kosten die variëren van € 3.500 tot € 5.000 per camera per jaar. Deze kosten liggen lager dan op bedrijventerreinen. Dit wordt mede veroorzaakt door het verschil in onderhoudskosten van de infrastructuur en minder observatie-uren.

8.3 Kosten centrale video toezicht ruimte

Kosten van centrale video toezicht ruimte (indicatief)					
Alle bedragen zijn exclusief 19% BTW, aanbestedingskosten en afschrijvingen en overhead van de organisatie	Initiële investeringen	Exploitatie			
		Onderhoud en beheer	Huisvesting	Winkelcentra	Bedrijven terreinen
Exploitatiekosten per jaar, 24 uur per dag door twee cameraobservanten.					
2 meldtafels (meubilair en werkplekken)	€ 50.000				
Huisvestingskosten en onderhoud			€ 32.000		
Cameraobservatie				€ 190.000	€ 310.000
Preventief onderhoud en beheer		€ 18.000			
Systeem- en applicatiebeheer		€ 32.000			
Registratiesysteem en overige software	€ 15.000				
32 monitoren en 4 spotmonitoren	€ 36.000				
Harddiskrecorders voor beeldopslag	€ 48.000				
Diverse randapparatuur	€ 45.000				
Montage en diversen	€ 7.500				
Incidentenregistratiesysteem	€ 50.000				
Overige inrichting	€ 8.500				
Aansluiting op het glasvezelnetwerk, afhankelijk van de locatie.	p.m.				
Totaal	€ 260.000	€ 50.000	€ 32.000	€ 190.000	€ 310.000

8.4 Kosten camerasystemen

Kosten van camerasystemen (indicatief)		
<i>Alle bedragen zijn exclusief 19% BTW, aanbestedingskosten, gemeentelijke heffingen, montage, straatwerk en afschrijvingen.</i>	Initiële investeringen	Beheer en onderhoud
Vaste camera's geschikt voor observatie van verkeer en kentekenregistratie en/of herkenning	€ 1.500	Kosten van jaarlijks preventief onderhoud bedragen circa € 350 per cameraopstelling
Beweegbare camera's (360 graden)	€ 4.000	
Kantelbare masten voor de bevestiging van de camera's	€ 4.000	
Lokale infrastructuur (draadloos of glasvezel)	p.m.	
Koppelvlakken naar de centrale video toezicht ruimte	p.m.	
Straatkasten en stroomaansluiting	p.m.	
Infrastructuur	p.m.	

8.5 Een business case voor bedrijventerreinen²⁴

In de praktijk blijkt dat met gemeenschappelijk cameratoezicht en ketensamenwerking de collectieve kosten voor surveillance en terreinbewaking met tenminste 40% kunnen worden gereduceerd. Dat is op korte termijn nadelig voor het particuliere beveiligingsbedrijf maar uitbreiding van het aantal aangesloten terreinen biedt kansen om de verloren omzet ruimschoots te compenseren. Voor een berekening van de bijdrage door ondernemers aan de exploitatiekosten kunnen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Per werkplek 64 camera's. Uitbreiding is mogelijk, afhankelijk van de toegepaste technieken die zorgen voor de vermindering van de werkbelasting.
- Een budget waarvan 40% kan worden aangewend voor de exploitatie van het cameratoezicht.
- Gemeenschappelijk cameratoezicht tijdens nader overeen te komen bloktijden. Totaal 5500 x 2 camera observanten is totaal 11.000 uren = circa € 310.000 op jaarbasis.
- De exploitatiekosten van een centrale video toezicht ruimte worden geraamd op totaal € 400.000 per jaar inclusief huisvesting, cameraobservatie, onderhoud en beheer.

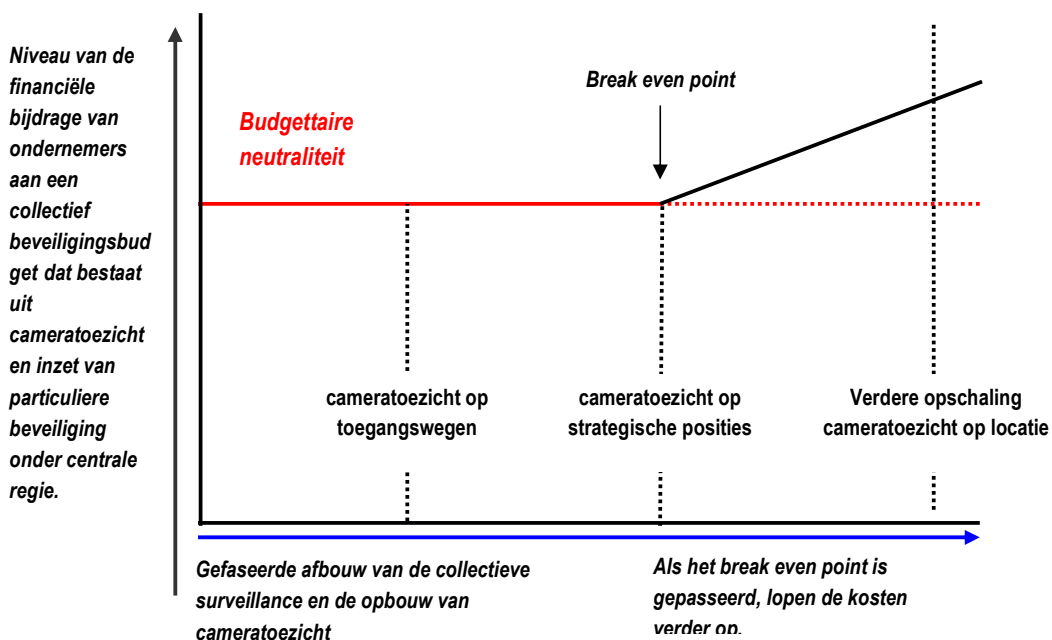
Gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten bedragen de jaarlijkse exploitatiekosten € 400.000 : 64 = € 6.250 per aangesloten camera, exclusief afschrijvingen, overhead en BTW. Dit bedrag kan lager worden als het aantal monitoren per werkplek kan worden opgevoerd door gebruik te maken van ICT. Een toerekening per aangesloten camera gaat overigens volledig voorbij aan de feitelijke

²⁴ Er zal ook een business case worden ontwikkeld voor winkelgebieden.

werkbelasting. Omdat cameraobservatie het belangrijkste onderdeel van de exploitatiekosten vormt, worden in de praktijk indicatoren ontwikkeld die mede bepalend zullen worden voor de exploitatiekosten per camera.

Als voor een bedrijventerrein een cameraplan wordt vastgesteld met twaalf cameraopstellingen²⁵ dan kunnen de jaarlijkse exploitatiekosten worden begroot op $12 \times \text{€ } 6.250 = \text{€ } 75.000$ (indicatief). Het totaal beschikbare collectieve budget zal dan tenminste $\text{€ } 187.500,-$ moeten bedragen om de jaarlijkse exploitatiekosten van het gemeenschappelijke cameratoezicht te kunnen financieren ($40\% \times \text{€ } 187.500 = \text{€ } 75.000$)

Uit dit voorbeeld mag worden geconcludeerd dat, op een bedrijventerrein van gemiddelde omvang, waar de collectieve beveiliging reeds op een acceptabel niveau is gebracht, gemeenschappelijk cameratoezicht budgettair neutraal kan worden gefinancierd (minimum-scenario met camera's op toegangswegen en strategische posities).

²⁵ Aangenomen mag worden dat over het algemeen niet meer dan twaalf camerasystemen noodzakelijk zijn om de toegangswegen te bewaken, kentekens te registreren en een aantal strategische posities van cameratoezicht te voorzien.

9 De implementatie

9.1 Een implementatiestrategie

Met de huidige inzichten en kennis worden hier de contouren geschetst van een regionaal implementatietraject voor gemeenschappelijk cameratoezicht. Uit ervaringen blijkt dat een ontwikkelingstraject voor cameratoezicht, vanaf de eerste oriëntatie tot en met de implementatie, kan variëren van ruim twee jaar tot ongeveer vijf jaar. Deze termijn is mede afhankelijk van de wijze van aanbesteding, de omvang van het project, de technische mogelijkheden, de beschikbare financiële middelen en het draagvlak bij ondernemers en de ketenpartners.

Door gebruik te maken van de kennis en ervaring van het Centrum voor Innovatie en Veiligheid kunnen deze doorlooptijden aanzienlijk worden bekort en kosten worden bespaard.

Fasering	Planning	Resultaten
I Oriëntatiefase	Haalbaarheidsonderzoek en voorbereidingen	Oplevering eindrapportage. Besluitvorming en voorbereidingen (pilot) project
II Uitwerkingsfase	Uitwerking van de resultaten uit fase I incl. de uitvoering van pilot project	Oplevering Plan van Aanpak met evaluatie van het pilot project. Besluitvorming over de inrichting van de organisatie
III Uitvoeringsfase	Aanleg en inrichting uitvoeringsorganisatie en aanbestedingen volgens geldende richtlijnen	In gebruikneming centrale video toezicht ruimte en gefaseerde aansluiting van cameratoezicht
IV Evaluatiefase	Evaluatie op grond van vooraf vastgestelde criteria en de effecten cameratoezicht	Jaarlijkse evaluatie en e.v.t. beleidsaanpassingen

9.2 Van oriëntatie naar besluitvorming

In deze fase wordt een onderzoek uitgevoerd naar de veiligheidsproblematiek en de technische, organisatorische en financiële haalbaarheid van gemeenschappelijk cameratoezicht.

1. Wat zijn de veiligheidsproblemen.
2. Welk beveiligingsconcept is effectief en wat is het aandeel van cameratoezicht daarbij
3. Wat is het doel van het cameratoezicht en welke wet- en regelgeving is van toepassing.
4. Wat is de omvang van het cameratoezicht in relatie tot de problematiek en de kosten.
5. Hoe wordt de organisatie achter de camerabeelden ingericht.
6. Hoe kan een centrale video toezicht ruimte worden geëxploiteerd.
7. Wat zijn de landelijk, regionale en lokale ontwikkelingen en hoe sluit het voorgenomen cameratoezicht hierop aan?
8. Wat is het draagvlak bij de ketenpartners voor onderlinge samenwerking en innovatie van de beveiligingsketen.
9. Op welke wijze wordt cameratoezicht organisatorisch vormgegeven.
10. Wat zijn de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de gezagsrelaties binnen een publiek-private samenwerking?
11. Wat zijn de investeringskosten en de kosten van de exploitatie van cameratoezicht

12. Hoe kunnen deze kosten worden gefinancierd.
13. Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering van cameratoezicht en de privacybescherming.
14. Voldoen de aan te sluiten locaties aan de voorwaarden.
15. Wat is het draagvlak voor cameratoezicht en is het bedrijfsleven bereid om te investeren en de exploitatiekosten te betalen.
16. Welke doelomschrijvingen en samenwerkingsprotocollen moeten worden opgesteld.

Er is bestuurlijke besluitvorming noodzakelijk over onder meer de volgende onderwerpen:

- Welke uitgangspunten worden gehanteerd voor innovatie van de beveiligingsketen.
- Wat is de doelomschrijving van het cameratoezicht.
- Wat is de (geografische) omvang van het project en de fasering.
- Wat is de fasering van de implementatie en de doorlooptijden.
- Hoe worden de initiële investeringen gefinancierd.
- Hoe wordt de privacybescherming geborgd.
- Hoe worden de uitgangspunten van het beveiligingsconcept technisch vertaald.
- Hoe wordt de organisatie van het cameratoezicht ingericht.

9.3 De uitwerking van cameratoezicht

In de uitwerkingsfase worden de volgende projectwerkzaamheden uitgevoerd:

- Aanstellen van een projectmanager voor de technische implementatie en een procesmanager voor het verbreden van draagvlak en het organiseren van publiek-private samenwerking.
- Opstellen invoeringstrategie voor een pilot project met een Plan van Aanpak en een activiteitenplan.
- Opstellen van technische bestekken.
- Opstellen van een business case.
- Uitwerking van de financiële, technische, juridische en organisatorische consequenties;
- Opstellen van samenwerkingsprotocollen, doelomschrijvingen en opvolgingsprotocollen.
- Opstellen van een communicatieplan en verbreding van het draagvlak.
- Opstellen van een begroting, organiseren van de financiering en subsidies.
- Beoordelen welke vorm van aanbesteding noodzakelijk is.
- Inrichting van een projectorganisatie.
- Zoeken van een geschikte locatie voor een centrale video toezicht ruimte.
- Inrichten van de organisatie van het cameratoezicht (koepelorganisatie en uitvoeringsorganisatie).

9.4 De uitvoering van cameratoezicht

In de uitvoeringsfase worden de volgende projectwerkzaamheden uitgevoerd:

- Aanbesteding, leasing of huur van camerasystemen, infrastructuur en centrale video toezicht ruimte.
- Aanbesteding van het project- en procesmanagement.
- Huren pand
- Uitvoering pilot project
- Evaluatie pilot project
- Opstellen van opschalingstrategie
- Opschaling van het beveiligingsconcept

9.5 De evaluatie van cameratoezicht

Een regelmatige evaluatie is noodzakelijk en heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

1. De toepasbaarheid en financiële haalbaarheid van het beveiligingsconcept
2. Een efficiënte inrichting van de organisatie en de werkprocessen
3. De optimale samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de ketenpartners binnen de kaders van de wet- en regelgeving
4. Een optimale technische vertaling van het beveiligingsconcept

Deze onderwerpen kunnen worden vertaald in evaluatiecriteria die vooraf dienen te worden vastgesteld. Op basis van evaluaties kan het beleid worden aangepast.

9.6 Risicoanalyse

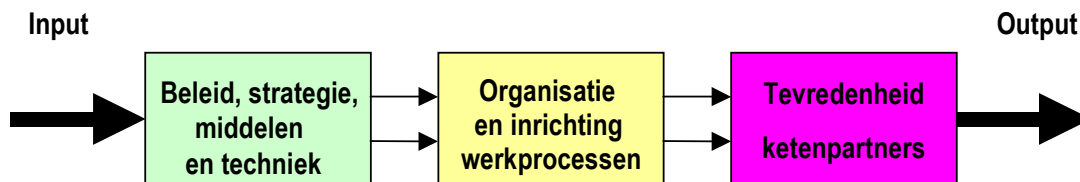
Bij de implementatie van het cameratoezicht dienen een aantal risico's te worden onderkend die in meer of mindere mate bepalend zullen zijn voor het resultaat van de opschaling.

1. *Er bestaan (nog) onduidelijkheden over de wet- en regelgeving*
Het cameratoezicht zoals beschreven in het opschalingsconcept heeft als doel de beveiliging van publieke en private eigendommen en natuurlijke personen. In het verlengde van deze doelstelling worden delen van de openbare weg geobserveerd. Uit de behandeling van de wetgeving in de Staten Generaal mag worden geconcludeerd dat artikel 151c van de aangepaste Gemeentewet uitsluitend van toepassing is op de handhaving van openbare orde. Er is echter sprake van een spanningsveld waarin de grenzen van de wetgeving nog onvoldoende zijn afgebakend. Wel is duidelijk dat de overheid verantwoordelijk blijft in het publieke domein. De publieke en private belangen gaan hier gelijk op en samenwerking ligt daarom voor de hand.
2. *Lokale bestuurlijke keuzen*
Het blijkt dat een enkele gemeente ervoor heeft gekozen om cameratoezicht op bedrijventerreinen onder het regiem van artikel 151c van de Gemeentewet te brengen. De politie zal dan de operationele regie moeten voeren over toezicht en beveiligingstaken. De vraag is of deze constructie op termijn houdbaar is, mede omdat opschaling van het ontwikkelde concept, de organisatie van de ketensamenwerking, uitwisseling van informatie tussen de publieke en private partijen en de overige ICT-toepassingen niet goed mogelijk zijn. De opslag en verwerking van gegevens kan slechts onder strikte voorwaarden plaatsvinden (Wpr).
3. *Onvoldoende financiële middelen*
Lokale overheden zijn niet altijd in staat of bereid om middelen vrij te maken en het bedrijfsleven te ondersteunen. Daarmee kunnen 'black spots' ontstaan in de regio met als gevolg dat de criminaliteit zich naar deze gebieden kan verplaatsen.
4. *Onvoldoende participatie door het bedrijfsleven*
Een verantwoorde exploitatie is mede afhankelijk van de bereidheid van het bedrijfsleven om financieel bij te dragen aan cameratoezicht. De problematiek van de free riders zal op een effectieve wijze aangepakt moeten worden.
5. *Beschikbaarheid van regionale infrastructuur*
De beschikbaarheid van voldoende bandbreedte tegen aanvaardbare tarieven bepaalt mede de technische haalbaarheid van het beveiligingsconcept.

10 Evaluatiecriteria

10.1 Aanpak van de evaluatie

De evaluatie wordt uitgevoerd aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. De resultaten ervan zijn van belang voor de opschaling van het beveiligingsconcept. Voor de beoordeling van de kwaliteit van het beveiligingsconcept en de resultaten ervan kan een kwaliteitsmodel worden gehanteerd dat is afgeleid van het INK model (managementmodel van het Instituut Nederlandse Kwaliteit).

Een kwaliteits audit op drie gebieden

10.2 Evaluatiecriteria toepasbaarheid concept

Toepasbaarheid	Evaluatie criteria	Referentie
Beleid & strategie	Alle vastgestelde uitgangspunten worden op hun toepasbaarheid beoordeeld	Uitgangspunten uit de opschalingsdocumentatie
Cameratoezicht en ketensamenwerking	De doelomschrijvingen en samenwerkingsprotocollen worden op hun praktische toepasbaarheid beoordeeld	Protocollen en doelomschrijvingen
Algemene voorwaarden voor aansluiting	Er wordt voldaan aan alle algemene voorwaarden voor aansluiting en het bedrijventerrein of winkelcentrum is gecertificeerd (of heeft een vergelijkbaar niveau van publiek-private samenwerking)	Algemene aansluitingsvoorwaarden en KVO-gecertificeerd
Draagvlak en free riders	De ondernemers gaan een sluitende exploitatieovereenkomst aan.	Exploitatieovereenkomst
Camerasystemen	Er is een cameraplan vastgesteld dat aan minimumeisen voldoet	Cameraplan
Opschalingsmogelijkheden	Het concept biedt voldoende perspectief voor regionale opschaling en innovaties	Opschalingsdocumentatie CIV
Overige toepassingen	Cameratoezicht en ketensamenwerking bieden voldoende basis voor overige ICT-toepassingen	Opschalingsdocumentatie en overige toepassingen CIV

10.3 Evaluatiecriteria ketensamenwerking

Ketensamenwerking	Evaluatie criteria	Referentie
Gemeenten	Gemeenten verstrekken vergunningen voor de aanleg	afgifte vergunning
	Het lokale bestuur heeft een standpunt ingenomen t.a.v. cameratoezicht en neemt woordelijkheid regie/privacybescherming	Besluit gemeenteraad en/of B & W
	Het doel van het cameratoezicht is omschreven	Doelomschrijving
	Er is voldoende kennis aanwezig	Kennisbronnen
Ondernemers	Het bedrijfsleven investeert en draagt de volledige exploitatiekosten	Business case
	Er zijn cameraplannen en samenwerkingsprotocollen opgesteld	Cameraplannen
	Er is een actief beleid om problematiek free riders aan te pakken	Opschalingsdocumentatie
Particuliere beveiliging	Ketensamenwerking onder centrale regie	Samenwerkingsprotocol
	De particuliere beveiliging werkt samen met andere beveiligers	Samenwerkingsprotocol
	De particuliere beveiliging is flexibel in uitvoering contracten om de uitvoering van het beveiligingsconcept mogelijk te maken	Flexibele (raam)contracten
Particuliere alarmcentrales	De particuliere alarmcentrale(s) wisselen actief gegevens uit met de video toezicht ruimte zodra de alarmeringsketen is geactiveerd	Samenwerkingsprotocol
Politie	De politie gebruikt beeldmateriaal voor een efficiënte inzet van de capaciteit en de prioritering (112 meldingen)	Samenwerkingsprotocol
	Politie wisselt informatie uit (incidentenregistratiesysteem)	Samenwerkingsprotocol
	De politie gebruikt bruikbare beelden voor opsporingsdoeleinden	Samenwerkingsprotocol
	De politie maakt gebruik van de systemen conform art. 2 Pol.wet	Samenwerkingsprotocol
	De politie werkt nauw samen met de uitvoeringsorganisatie die het cameratoezicht uitvoert met inachtneming van wet- en regelgeving	Samenwerkingsprotocol
De brandweer en de overige hulpdiensten	De hulpdiensten maken gebruik van het beeldmateriaal voor een efficiënte en veilige inzet van hun capaciteit en middelen	Samenwerkingsprotocol

10.4 Evaluatiecriteria organisatie

Organisatie	Evaluatie criteria	Referentie
Kwaliteit van de observatie	Kennis en ervaring aanwezig en de medewerkers beschikken over het landelijke diploma cameraobservatie	Landelijk diploma beoordelingsrichtlijnen
Niveau van het cameratoezicht	Cameraobservatie tijdens vooraf vastgestelde 'bloktijden' en nader te bepalen tijdstippen in overleg met de (keten)partners	Incidentenpatronen en evenementen
Kwaliteit van de incidenten registratie	Alle incidenten worden geregistreerd en aan beeldmateriaal gekoppeld. Er worden managementoverzichten geproduceerd	Doelomschrijving incidentenregistratie
Kwaliteit van de melding aan derden	Meldingen worden gedaan conform protocolafspraken en opvolgingsprocedures	Doelomschrijving en protocollen
Afhandeling van incidenten	Afhandeling vindt plaats conform protocolafspraken en opvolgingsprocedures	Doelomschrijving en protocollen
Verwerking van de gegevens	Verwerking vindt uitsluitend plaats conform protocolafspraken	Doelomschrijving en protocollen
Management	Er vindt een adequate besturing plaats van de werkprocessen	Opschalingsdocumentatie
Primair proces	Het primaire proces en het ondersteunende proces wordt op een adequate wijze uitgevoerd	Opschalingsdocumentatie
Ondersteunend proces	De ondersteunende processen worden op een adequate wijze uitgevoerd	Opschalingsdocumentatie
Kwaliteitsbewaking	Door middel van deze functie kan worden bijgestuurd op incidenten, casuïstiek en klachten	Doelomschrijving en protocollen
Klachtenafhandeling	Door middel van deze functie wordt onmiddellijk gereageerd op klachten. De afhandeling ervan is transparant.	Doelomschrijving en protocollen

10.5 Evaluatiecriteria techniek

Techniek	Evaluatie criteria	Referentie
Bediening van de camerasystemen	Aantal camera's per werkplek circa 64, afhankelijk van techniek, vaardigheden, object en cameradichtheid.	vanaf 64 camera's
	Percentage geregistreerde kentekens	85%
	Camerabeelden kunnen aan incidenten worden gekoppeld	Managementsysteem
	Alle camerabeelden kunnen gelijktijdig worden geobserveerd	breedband beschikbaar
	Het opschakelen van camera's wordt geregistreerd	Managementinformatie
Storingsmanagement	Preventief & correctief onderhoud conform standaards	SLA
Systeem- en applicatiebeheer	Systeem- en applicatiebeheer binnen vastgestelde afhandelingstermijnen tegen redelijke kosten.	SLA of eigen beheer
Dienstverlening leveranciers	Het niveau van dienstverlening is beschreven. De techniek wordt leverancier-onafhankelijk uitgevoerd.	Open standaards
Advies	De leverancier adviseert op grond van de conceptuele uitgangspunten, ook als die afwijken van de bestaande werkwijze.	Uitgangspunten
Kennis en ervaring	Voldoende kennis en ervaring bij leverancier van IP-technologie	Kennis IP-technologie
Breedbandnetwerken	Een glasvezelinfrastructuur met IP-technologie is het uitgangspunt	IP-technologie
Camera's	Alle gangbare merken camera's moeten probleemloos aangesloten kunnen worden op het besturingsplatform	Eisen van het bestek en merkonafhankelijk
Beeldmateriaal	Geschikt voor identificatie en opsporingsdoeleinden	Kan als bewijs dienen
Recording	Recording op een centrale plaats	Opschalingsdocumentatie
Platform	Open platform met eenvoudige systeemintegratie	Open standaards
Opschaling	Regionale opschalingsmogelijkheden	Opschalingsdocumentatie
Plaats toezichtruimte	De technische configuratie moet zodanig zijn dat verplaatsing van de toezichtruimte in het netwerk mogelijk is	Plaatsonafhankelijk
Uitbreiding	Uitbreiding functies tegen relatief lage kosten	bench marking